

REGGEL

Ára 24 fillér (3000 korona)

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÓK K SZILÁRD-UTCA 19

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
TELEFONJAI: JOZS. 113-26, JOZS. 34-42

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 1.50 sokol, 1.20 ltra, 2 francia frank

TELEFONOK VASARNAP DELUTANTÓL REGGELIG: JOZSEF 3-30, JOZSEF 19-16

VI. évfolyam

Budapest, 1927 március 7

10. szám

A kormány Mussolini mintájára megadóztatja az agglagényeket

Törvényjavaslat készül a népjóléti miniszteriumban az agglagényadóról, amellyel minden negyven éven fölül nőtlen férfi a többgyermekes családapákat fogja jutalmazni

(A Reggel tudósítójától.) Amikor Olaszországban Mussolini bevezette az agglagényadót, náluk nagyon mulatságosnak és grotesznek tartották ezt az ötletet, amely jó és rossz viccek bőséges forrása lett. Most azután annál nagyobb riadalmat fog kelteni az a föltétlenül megbízható értesülésünk, hogy

a kormány a Mussolini-féle agglagényadót Magyarországon is meghonosítja.

Legültekebb helyen a következőket mondták erről A Reggel munkatársának:

— Vass népjóléti miniszter rövid időn belül a képviselőház elé terjeszti az ugynevezett egyke-javaslatot és ennek letárgyalása után

az agglagényadó-törvényjavaslatot viszi a törvényhozás elé.

A népjóléti miniszter megbízásából Dréhr Imre államtitkár

Mussolini agglagényadó-törvényének alapján készítette elő a tervezetet, amelynek a lényege az, hogy az agglagényadóból befolyó jövedelmeket a többgyermekes családapák jutalmazására fordítják.

Az eddigi tervek szerint a 40 esztendőt meghaladott férfiakat fogja a törvény agglagényadóval sújtani.

Ptasinszky Pepi fényképét a rendőrség bevétette egy kirakattól, mert az Operaház első primaballerinájának Faust-beli rokokójelmezéből kilátszik a térde

A rendőrség a táncosnő képe miatt eljárást indított Rozgonyi fényképész ellen az erkölcsrendészeti rendelet alapján

Ptasinszky Pepi ünnepélyes ígéretet tett A Reggel-nek, hogy ezentul turista-stueniban fog táncolni

(A Reggel tudósítójától.) Az ugynevezett erkölcsvédő rendelet végrehajtásának groteszk tulzása vasárnap újabb meglepetést hoztak, noha szombaton már intézkedés történt, hogy a kirakatrözséket ezentul rendőrtől-kiszűrésűk legyenek. A legújabb esetben a IX. kerületi kapitányság részéről már egy rendőrtanácsos és egy főfőügyelő végezte az erkölcsrendészeti kirakatrözséket, mégis megtörtént, hogy

egy fényképész kirakattól bevétette több táncosnő, köztük az Operaház híres primaballerinájának fényképét, amely abban a jelmezben ábrázolja, amiben az Opera szünpadán a „Faust”-ban szerepel.

A megrendszabályozott fényképezési kirakat a Ferenc-körút és a Mester-útcá során látható; Rozgonyi Dezső ismert budapesti fényképész egyik kirakata ez, ahol az Üllői-úti és Calvin-terti műtermében készült fényképeket szeltek kiállítani. A legesélyesebb fényképek kerülnek itt a Ferencváros közönsége elé, a kélt képek között azonban hat táncosnő fényképe is szerepelt, amelyeket a IX. kerületi kapitányság kiküldött rendőrtanácsosa és főfőügyelője kifogásolt. A kétféle rendőri bizottság megjelent Rozgonyi fényképésznél és közölték vele, hogy a hat táncosnő fényképeket kifüggesztése miatt eljárást indítanak ellene, a fényképeket pedig azonnal vegye be. A hat fénykép

Rozgonyi fényképész megdöbbenve vette tudomásul a rendőri intézkedést és hangoztatta, hogy ezeket a fényképeket lehetetlen szemérem-sértőknek vagy izlésteleneknek mondani, hiszen valamennyi táncosnő abban a jelmezében fényképezte le, amelyben a szünpadon fölléptek, a póz is mindegyiknél olyan, ami a szünpadon bemutatott táncuk egyik mozzanatát. De még azt sem lehet kifüggesztetni — magyarázta Rozgonyi —, hogy a jelmezek hiányosak lennének, mert Ptasinszky Pepi például rokokójelmezt visel a képen s a lába térdtől kezdve látszik. Egy másik táncosnő török jelmezben van, amely túlvaleóven

bokáig érő ruha.

Azok a táncosnők pedig, akik erősebben dekolleáltak, háttal vannak befényképezve, úgy, hogy csak a hátuk látszik. Ptasinszky fényképész azonban azt is kifogásolta a rendőrség, hogy „a térde látszik”, a törökjelmezű táncosnőnél pedig kifogásolta, hogy a táncosnő a képen „török-ülésben ül”. Hivatkozott a fényképész arra is, hogy

Ptasinszky Pepi a m. kir. Operaház szünpadán a „Faust”-ban táncolt ebben a jelmezben.

az előadáson legmagasabb személységek voltak jelen, ha ott nem kifogásolták, miért kifüggeszték ugyanazt a jelmezt az ő kirakattában. A rendőrtanácsos nem fogadta el ezeket az érveket és közölte Rozgonyi fényképésszel, hogy ha nem vették be a kifüggesztett fényképeket és nem szolgáltatja át azokat a rendőrségnek, akkor

Jobb erkölcsöket

A tiszta erkölcs. Mi is az. Még emlékszünk, hisz olyan jól megtanultuk Berzsenyinktől. Minden államnak támasza, talpköve a tiszta erkölcs. És a magyar állam fokozottan alátámasztja most a jó erkölcsöt. És minden buzgalomával és minden hatalmával le akarja küzdeni az erkölestelenséget. Bravo... Itt vagyunk mi is erős, becsületes jobbkezesekkel, makulátlan írótlunkkal, segíteni az államot az erkölestelenségek ellen indított offenzívájában. Dehát, álljunk meg csak. Miféle erkölestelenségeket vett az állam tűz alá? Mi az az államra veszedelmes erkölestelenség? Az, hogy Ptasinszky Pepi, az Opera szeretett primaballerinája, lefenyképezte magát a többi ballerínáéskával azokban a művészi leplekben, amelyekben táncoltak és amelyekben látta és tapasztalta őket a művelt közönség a Magyar Királyi Operaházban. Rohamlépésben fut egymásután a biztos ur, a kapitány ur, a rendőrtanácsos ur, a kirakattól a fotográfiát elkobozni. Valamint ki-, illetve betiltja a műkereskedés kirakattól az Anyaság áhítatos márványkompozícióját. Mert a szoboranyának keblei vannak és mért a kis gyermeknek nincs ruha. Az anyák eddig, az erkölestelenségek kiadásáig, meztelen eszesemőket szültek. (Ezután, természetesen, ruhában fogtak az emberek megszületni.) Jó, hát a meztelenség a művészetben erkölestelen. Menjünk bele. Elfogadján azt az indoklást, hogy ezek a meztelenségek a nemzet fiainak az izgalmat fűteni alkalmasak. De például az alkohol is fűti az izgalmat, nem? De milyen gonoszul és milyen gyászosan! Nem erkölestelen tehát az alkohol és annak izgatása? Ugy látszik, nem; a törvény nemcsak hogy nem veszi büntet, hanem enyhítő körülménynek tudja be. Mi itt a józan, igazságos ész itéletére bizzuk, hogy miért erkölestelenebb a födétlen szoboráta izgalom, mint a bacearat meg a totalizátor izgalma, amely a könnyű nyeresékeskedés, a munkátlan henyeség izgalmat fűti a polgárságnak? Amiórt lopnak, sikkasztanak, kiábrándulnak a tisztességből, a kötelességekből és amiért elvesztik a becsületüket és a családjuk boldogságát? Hát az uszora, a hivatalnok pacakázása, a közpénzkezelő való szemérmetlen tékozlás, a tehetségtelenség gögje és a tehetségtelenség erkölcs, vagy erkölestelenség? És miért nem erkölestelen a gyűlölet izgatása és izgalma, amit ugynevezett politikások gerjesztenek, terjesztenek és amivel generációkat tesznek betegg, szerenéséttelenné, tehetségtelenné és tehetetlenné e világban, amelyet a gondolat villámai világítanak és a szabadság szíve holdgott? Valóban, csak az anatómia régióiban mozognak az erkölcs? Egy enneh, akit kipreparáltak a férfui izgalmaiból, az akármilyen hüncut salubakter, ő azért erkölcsös ember? A rendőrháttal áll a Széchenyi-fürdőnek és a Szépművészeti Múzeum felé vigyáz. Jobbra-balra pedig büntöke szediúlnak bele gyöngye nyomorultak, iszákosakká züllenek a reménytelenek és a kétségbeesettek a gázesővet dugják a szájukba vagy az emeletlekről ugrálnak lefelé. Ez az erkölcs.

erőszakkal fogják a kirakathól a fényképeket eltávolítani.

Erre azonban már nem került sor, mert Rozgonyi bevette kirakathól a hat fényképet és „a bűnjeleket” átadta a rendőrségnek. Tudomásul vette azt is, hogy ebben az ügyben idézést fog kapni a IX. kerületi kapitányságra, ahol az ellene megindított kihágási ügyben *ítélkezni fognak fölötté.*

A Reggel tudósítója ezek után Andrásy-uti lakásán fölkereste *Plasinsky Pépét, aki boka-rándulása miatt már hosszabb ideje gyöngéldedik.* Lába ma is prizniben van, de már napok óta hosszabb sétákat tesz szobájában. Az Operaház jeles első primaballerinája, amikor meghallotta, hogy mi történt fényképével, *hársány hahotára fakadt.*

— *Látszik az én térde?* Nohát — nevetett és tördelte vidáman a magyar nyelvet —, még azt se nem mutatni meg? Jézus Máriám, még ez se nem szabadjá? Hát majd földigre erő nadrágot veszek, vagy azt se nem elég, hanem **stucniba teszem a lábamat, stucniba csinállok a táncot,**

amibe hegyet szoktak mászni. Hát, hogy a térde nekem látszik! Jóságos Isten, ilyet még sose nem hallottam. Még a lába se mutassam? *Jó, én lábíg erő bundába fogja táncolni.*

A rokokóruha a „Faust”-ban, az immorális?!

Haha, mink az *Operában hát erkölestelenek vagyunk,* most majd lesz nagytakarítás, ki kell seprüzni az Opera! De *mért nem vinni be a rendőrségnek az egész autóbuszokat, ott is látom térdéket.* Nohát! És az Opera kell most, hogy sok ruha esmáltat, új ruhát kapni fogunk, egész a lábáig érot, *de akkor el is buknak, gurulni fognak, akkor aztán többet látnak, mint a térde!* Egyszer már leültem egy bukfenclivel, nahát,

ha most elbukfenclizek az erkölesi biztosi-tási rendelettel, nyolc napra becsuknak.

De hát mondják meg, a táncosnó ne mutatól a térdét, hát mit mutasson? Ha nem látni a ban. Haha, *még a Babi kutyam is megvan bot-ban.* Haha, *még a Babi kutyam is megvan bot-ránkzik,* hogy ennyit nevetek. Szóval, én erkölestelen le vagyok öltözve! *Kindlta már nekem külföldről órási gázi, hogy én öltözze csak egy briliáns óvbe,* de én nem mentem úgy, ha tud a táncosnó, nem muszáj mutassa minden, de a térde, *az az én foglalkozásomhoz tartozza.* Majd én huszonnegyedikén fölőlni fogja, legjobb lesz ezzel a priznecel! Hanem a rendőri tárgyalásra én fogja elmenni, mert az lesz egy nagy mulatságos.

mával, de

sem a francia-német közeledés, sem a lengyel-német viszony, sem pedig a Rajna-vidék kiürítése ügyében végleges elhatározás vagy döntő lépés nem várható.

A külügyminiszterek vasárnap külön-külön is tanácskoztak egymással. *Briand Zaleski* lengyel külügyminiszterrel folytatott megbeszélése után *Chamberlain* látogatását fogadta, akivel

hosszabb eszmecsere folytatót a kínai eseményekről.

A népszövetségi tanács mostani ülészése rövid ideig fog tartani és előreláthatóan *pénteken véget ér.* *Briand* már kedden este vagy szerdán elutazik *Genfből* és helyette Franciaországot *Paul Boncour* fogja képviselni, akit ekkor Párisban tart a kamarában a francia nemzet háboru idejére való megszerzéséről szóló törvényjavaslat vitája. *Chamberlain* a hét végén ismét Londonban lesz. *Stresemann*, aki a tanács mostani ülészakán elnökölni fog, a tárgyalások befejezéséig *Genfben* marad.

Mit kíván a magyar nemzet?

(A Reggel munkatársától.) Ugy mondom el, amit történt. Nem tódítok, nem színezek. Vasárnap délelőtt elébe mentem a tavasznak. Budára igyekeztem, mert tapasztalatból tudom, hogy a tavasz márciusban Budáról indul utjára, mivelhogy ilyenkor a pesti kirándulókól nines már maradása a budai hegyek között. A Margit-körúton megálltam egy régiségkereskedő boltja előtt. A bolt zárva volt, de a kirakat hatalmas üvegtáblája vakítóan ragyogott a márciusi napfénytől. Az üveg közepéről fél négyzetméter nagyságu plakát kíváncsított ki az utcára és szélesre tátott szájjal kiáltotta a járó-kelők felé: *Mit kíván a magyar nemzet!* A kiáltás mindenkit megállított. Az emberek elolvasták a plakátot, aztán továbbmentek. Csak egy kistermetű, bajszos-szakállas emberke nézte hosszabban a régmódi beűkkel nyomatott, erősen sárguló relikviát, amit a régiségkereskedő nyilván márciusi szezoncélnének függesztett ki a kirakatba. A kicsi, köpös emberke az orrára tette az ókulárét, hátravetette a kezét és szörnyű komolysággal olvasni kezdte a történelmi dokumentumot. Hangosan betűzte a szavakat, hogy én is hallhattam: *„Kövezzük a sajtó teljes szabadságot...”* A kis emberke megremegett az igazlontól és meglegedetten nyögte: *„Végre egy komoly hang.”* Tovább olvasott és minduntalan felhördült: *„Ez az... Ez kell...”* Csakhogy végre föleszmélnék... A plakát alatt egy föl-hívás függött. Arról szólt, hogy *délelőtt 11 órakor négyülés lesz a Múzeum-kertben,* ahol a polgárság vezetői a helyzetet fogják ismer-tetni. A kis emberke megnézte a zsebráját. *„Most fél tizenegy. Tizenegyre még ott lehetünk. Ön nem jön polgártárs?”* Megyek, hogyne mennék... Nekivágtunk a nagy utnak. A kis emberke szaporán szedte lábait és közbe-közbe elégedetlenkedő hangon pafogta: *„Meg kell nekik mutatni... Így ezután lehet bánni a néppel meg a jogokkal... Európában lennünk... Hát nem igaz?”* Nem mertem felelni. Féltem, hogy elnevetem magam. Végre nagy izgalmak közepette odaértünk a Múzeum elé. A kertben alig lézengtet valaki. A kis emberke kétségbe-essen rännéz és megint előveszi a zsebráját: *„Tizenegy óra és még senki sincs itt! Látja, ilyen a pesti nép.* Higye el, nem lehet ezen a esúrhén segíteni.” Szívtart dugott a szá-jába, leharapta a végét és egy keserűt seren-tett. Aztán tovább ment. **Wallasz Jenő**

Csáky honvédelmi miniszter kijelenti, hogy az ántánt katonai ellenőrzőbizottság még e hónapban elhagyja Magyarországot.

(A Reggel tudósítójától.) Gróf Csáky honvédelmi miniszter A Reggelben jelentette be először, hogy Magyarországon katonai ellenőrzésének megszűntetését rövid időn belül aktuálissá válik. A külügyi tárca költségvetésének bizottsági tárgyalásán ugyanebben az értelemben nyilatkozott *Walkó* külügyminiszter is. Ezek után megkérdeztük

Csáky honvédelmi minisztert, hogy mikorra várható a nagykövetség tanácsának döntése és a katonai ellenőrző bizottság tagjainak Magyarországról való távozása. A honvédelmi miniszter így válaszolt: — A trianoni békeszerződés értelmében

Magyarországon katonai ellenőrzése csak addig volt fönttartható, amíg a katonai rendelkezéseket, a leszerelést végre nem hajtuk. *Ez már régen megtörtént és most már a legtovább időn belül meghozza döntését a nagykövetség tanácsa is,* ami azt jelenti, hogy

a katonai ellenőrzésnek eddig érvényben volt formája megszűnik és az ellenőrző bizottság tagjai még e hónap második felében elhagyják az országot.

Az ellenőrzés joga a Népszövetségre száll át, amely hivatott az ellenőrzés új formáját megállapítani.

Briand és Chamberlain a kínai eseményekről hosszú eszmecsere folytattak vasárnap Genfben

Stresemann elnöklete alatt ma kezdődik a Népszövetség tanácsulése, amely iránt alig mutatkozik érdeklődés

Genf, március 6. (A Reggel tudósítójának távirata.) *Chamberlain* lakásán vasárnap délután *Anglia, Franciaország és Németország külügyminiszterei megbeszélést tartottak,* amely a késő esti órákig tartott. A külügyminiszterek azokról a kérdésekről tanácskoztak, amelyek a Népszövetség Tanácsának hétfőn kezdődő ülésén fognak szóbakerülni, de nagyobb horderejű politikai kérdésekkel, hír szerint, nem foglalkoztak.

A tanácsülés iránt az érdeklődés nem valami nagy, mert azt hiszik, hogy a tárgysorozaton szereplő ügyekben a döntés már most előrelátható.

A Lengyel-Felsősziléziában levő német kisebbségi iskolái sorsa ezúttal nem fog eldőlni, mert valószínűleg szükség lesz a jogszakszakértők vagy a nemzetközi törvényszék véleményére. A Saar-vidék problémájának sincsenek különösebb nehézségei, nem hiszik, hogy a franciák ezt az ügyet elmergesítik. A saarvidéki kormánybiztosság lemondott elnökének, a kanadai *Stephensnek* utódját régebbi megállapodás szerint a *kanadai kormány fogja kijelölni.* A német delegáció arra törekszik, hogy *Stephens* helyébe saarvidéki eredetű férfit nevezzenek ki a kormánybiztosság elnökévé. Ami a tanácsülés anyagán kívül eső nagy politikai kérdéseket illeti, ezekben csak előzetes megbeszélésekről lehet szó a mostani összejövetel alkalmával.

Béke

és boldogság lakik a házban, ahol a gyermek egészséges, vidám s ahol fejlődik. Mitől színesedik a gyermek arca, mitől lesz pirosposztag, mitől nő a testulnya, mitől élénkül, mitől szaporodik a vére, mitől fejlődik gyönyörűen? Mi ennek a titka? A titok megoldása: jól kell táplálni a gyermeket. Nem az a kérdés, mennyit eszik, hanem mit eszik! A hiányos, egyoldalú táplálkozás ellenszere: a vitamindús, tápsokban gazdag

Arnea vitamintápszer

Ize a csomagszokóládé: finom s kellemes. Minden gyermek öröme. Ha naponta 3-4 táblácskát elszopogat: bűszkesége az anyának. Ha még nem használta, kérdezze meg orvosát: ajánlani fogja.

Kapható mindenütt Egy doboz ára 1 pengő 50 fillér

Minden külön értesítés helyett!

Öz. Berger Vilmosné, szül. Ungár Frida ugy a maga, valamint a fia Zoltán, anyja, testvérei és a nagyszámú rokonság nevében fájdalomtel szívtel jelenti, hogy hönszeretett férje, a legjobb apa, fiu, testvér és rokon,

Berger Vilmos

a Bleyer és Berger-cég tulajdonosa

28 évi boldog házasság után elköltözött az élők sorából. Drága halottunkat folyó hó 7-én délelőtt 11 órakor temetjük a rákoskeresztúri izr. temető tartástérméből.

Soha nem szűnő szeretettel őriztük drága emléket. Kösörünk és részvételátogatások mellözését kérjük.

„Örülök, hogy annyit bántottak!“ — mondotta Fedák, aki vasárnap éjjel tizenkét órákor az Orientexpresszel Budapestre érkezett

(A Reggel tudósítójától.) A nyugati pályaudvar érkezési peronján mintegy százfőnyi közönség — ismerősök, barátok, hírlapírók és színészek —

várta vasárnap éjszaka Fedák Sárít,

aki pontban 12 órákor szállt le az Orientexpress egyik hálókocsijából arra a földre, amelyet három hónappal ezelőtt elhagyott. Fedák jökevényen, kacagva borult ismerősei nyakába, majd szóról-szóra a következőket mondotta az öt körülvevőknek, addig, amíg a peronról a pályaudvar előcsarnokába kiért:

— Mindenre csak egy szóval felelhetek, hogy: **örülök!** Örülök, hogy kimentem Amerikába. Örülök, hogy a „French Line“-on utaztam. Örülök, hogy ezután mindig a „French Line“-on fogok utazni. Örülök, hogy megint játszhattam az amerikai magyarjaimnak. Örülök, hogy a turné-nagyszerűen sikerült. Örülök, hogy még tíz éven keresztül mindég nagyszerűen fog sikerülni. Örülök, hogy mindenütt úgy örültek nekem. Örülök, hogy Mindszenthy rábeszéltem, hogy legyen moziszínész. Örülök, hogy őt erre a First Nationalhoz szerződtőt. Örülök, hogy Galsworthyt eredetiben tudom olvasni. Örülök az amerikai barátaimnak. Örülök, hogy

Austin Strong, a legfinomabb amerikai író darabot ír nekem.

Örülök, hogy ezt a darabot először itthon fogom játszani. Örülök, hogy tavasz volt a tengeren. Örülök, hogy megint itthon vagyok. Örülök, hogy annyit bántottak. Tapasztalom szerint, mivel többet bántanak, annál szorosabb a fonál az egyetlen barátommal, — a Közönséggel.

Örülök, hogy vannak ellenségeim. Attól pirosodik az arc, attól nő az energia, attól acélos a kitarás!

És végül örülök, hogy mindennek ilyen nagyon tudok örülni...

Fedák — akif három hónapja nem láttunk — itt áll előttünk. Hissz, mint aki most lépett ki a fürdőkádból, a strájkának, hosszú utának s a liktető amerikai munkának semmi nyoma rajta. Gyönyörű drappszinű divatprém sima nyulánk és rugalmas alakjához, ez

Made in America-bunda,

amelynek csodájára fognak járni a budapesti nők.

— Milyen prém ez, Zsaszám? — kérdi tüstént epkedve egyik barátja.

— Mi tudom én — felel Zsaza az ő füs modorában és azután egy kis öngunyval hozzátesszi: — **Csak azt tudom, hogy görlicének öltötem!**

Pedig hiába gunyolódik önmagával, csakugyan, ma veszedelmesen hasonlít a legkicsésbber amerikai görlicéhez. Kis beigeszínű nemcsakban borul barangmodra pihent és vidám arcára, a prémgalléron belül nyaka köré ilakokás, férfias selyemsál csavarodik, bundája nagyon rövid s a szoknya nem látszik ki a sima, nyírott prém alól. Karja, amint kiszállt a kupéból, tele van virággal, a sok hosszúszerű róza és rengeteg ibolya majd kifordul keztyüs kezéből, pedig a barátjának, akik a perronon körülveszik, még

egyre-másra nyujtogatják neki a esokrokat.

És Zsaza a nöket mind sorra öleli, mindegyikhez van már a legelső pereben is egy **egyéni** szava,

legutoljára Liesi, a komorna marad, aki sírva simul Zsaza vállához

és egy pillanatuji zokogásra ottmarad.

— Was giebt's, Liesi, gute Liesi, — mondja most Zsaza olyan mély hangon, mint aki éppen azt mondja: **Gyerekek, milyen jó itthon!** — de közben meg is simogatja a Liesi könnyáztott arcát, fiusan, anyásan, családanysáan, mint aki valóban eltart egy nagy családot — és Liesi ettől végkép elbőgi magát.

Fedák csupa jókedv és derű, látszik rajta, hogy minden sikerült neki odakint. Az egyik napilap munkatársát, akinek lapjában Fedák

amerikai szezsúrja alatt állandóan kicsinylő és gunyolódó cikkek jelentek meg, derűs fölényvel megismogtja:

— Hát bántottatok, édes fiam? Csodálom, hogy komoly lapok fölülnek nektek. **Hát nem tudjátok, hogy én huszonhét esztendője játszom a színpadon és mindig, de mindig nagyon rendez gyerekek voltam?**

Hiszen ti mindnyájan a gyermekeim lehetnétek, akik itt körülöttem álltok! **No nem baj, kisidém, de most aztán iszkiri, mert interju az nines.**

A Reggel munkatársa elkísérte autóján Fedák Sárít lakásáig. Az autóban Fedák áradozva beszél arról a sikeréről, amely egész turnéján végigkísérte:

Ilovsky János városatyja afférja a Pátria-klub álarcosbálján

A janicsárjelmezes Ilovsky inzultált egy fiatalembert, aki rabnőnek öltözött feleségét a bálon fixirozta. — A felek ma vagy holnap pisztolyperbajt vívnak a Hűvösvölgyben

(A Reggel tudósítójától.) A Pátria-klub mult szombaton álarcos bált rendezett a Vigadóban, amelyen janicsár harci jelmezben megjelent Ilovsky János népszerű Wolf-párti városatyja is. Ilovsky az álarcosbálra családját is magával vitte és jelmezéhez stilszerűen alkalmazkodva, nehéz, hosszú vasláncan hurcolta maga után feleségét és ledányait. akik ez alkalomra török rabnőnek öltöztek föl. Ilovskyék asztalának közelében elegáns, frakkos fiatalember helyezkedett el, aki **álhatatosan fixirozta az egyik jelmezes török rabnőt, aki látványosan nem volt más, mint maga Ilovskyne.** A janicsár Ilovsky néhány percre nyugodtan figyelte a fiatalembert, majd **folyogótt helyéről, odalépett az ifjúhoz és**

szó nélkül arealította.

Természetesen nagy tumultus, dulakodás, majd névjegyesere következett, amelynek folyamán megállapították, hogy a fiatalember **miféle Molnár Dénes jöghaláltó, Molnár Tibor pénzügyi miniszteri tanácsos fia.** Az ügynek lovasági folytatása lett. Ilovsky János Rácz Vilmost és Michal Jenőt, Molnár Dénes pedig Rácz Kálmán szadost és báró Dobránsky Béla főhadnagyot kérte föl megbízottakként az ügy elintézésére. A megbízottak egész héten tárgyaltak és vasárnap délután abban állapodtak meg, hogy a felek ma vagy kedden reggel

pisztolyperbajt vívnak a Hűvösvölgyben.

A föltételek szigorúak: **háromszori golyóváltás, irányékos, vónesövű pisztolyokkal.**

Bécsben óriási vámcsalást lepleztek le, mely sok milliárd kárt okozott az osztrák kincstárnak

Bécs, március 6.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A bécsi hatóságok hatalmas arányú vámcsalást lepleztek le, amely az üzleti világban igen nagy föltűnést keltett. **A csalást textil-cikkkel követték el és már hónapok óta folytatták, úgy, hogy**

a kincstárt milliárdokkal károsították meg.

A hattagu csempészársaság vezetője **Bach Aladar** I. Neuhofgasse-i nagyiparos és nagykereskedő volt, aki több kereskedővel, szállítóval és vámhivatalnokokkal szövötközött a furfangos csalások elkövetésére. A bünszövetkezet külföldről, főleg Glaszországból és Lengyelországból érkezett szövetrukat vont el a vámkezelés alól oly módon, hogy a **feldolgozott ládák Jugoszláviába voltak címezve.** A ládák a bécsi vámhivatalban mint „franzitárú” szerepeltek. Ezeket a ládákat Bécsben kibontották,

a textilárut kirakták belőle, azután a ládákot kövekkel és homokkal megtöltve, továbbküldték Jugoszláviába.

Jugoszláviában a bécsi vámcsalóknak büntársaik voltak, akik a ládákat átvették és természetesen **nem kifogásolták tartalmukat.** A csalásra Bécsben úgy jöttek rá, hogy

egy vámhivatalnok észrevette a láda fölbontását és nyomban rendőrkékre adta a csalókat.

Mussolini a fascista lapoknak sem Kegyelmez

Róma, március 6.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A fascista párt vezérlőbizottsága a fascista lapok egyesének megszüntetésével foglalkozik, mert **Mussolini tulsoknak tartja a meglevő újságokat.** Rómában, Velenében, Milánóban, Firenzében egész csomó lap fog megszűnni, illetve **olvad be más lapokba.** Így a „Secolo” átalakul a „Corriere della Sera” déli kiadásává és a „Nuovo Giornale” a „Nazione”-val fuzionál.

Megérkeztek a legtekéletesbb új rendszerű

fogyasztófüzők,

amelyek kizárólag csak

Ébner keztyüsnél

Hamerit J. utóda, Zsigmond-u. 14. budai Margitid-ténel eredeti svári árban kaphatók. — Telefon: Toréz 124-16

Nagy raktár erdő, fűző és retikülben

A legszebb ajándék
egy magyar könyv

Radó Olga
művészi kötésben

A legteljesebb és legolegjobb könyvkötészeti
műhely. Budapest IV., Régi posta-utca 7. sz.

Tudja Péter és tudja Pál
Nincs jobb viz a MOHAI-nál

A ZSIDÓK

EGYETEMES TÖRTÉNETE

IRTA DR. KEGGKEMÉTI ARMIN

ELŐNYÖS RÉSZLETFIZETÉS!

MEGREDELHETŐ

AZ IMIT FÖBIZOMANYSÁNAL

MENTOR KÖNYVKERESKEDÉS VI. ANDRÁSSY-ÚT 17

Rádayékkal szemben ma este alakul meg a kormánypárt „Népies Agrár-csoportja“

(A Reggel tudósítójától.) A Ráday-féle kormánypárti „centrummal“ szemben kontra-szervezkedést sürgető „agrár-demokrata“ képviselők vasárnap este tanácskoztak legközelebbi magatartásukról. Megállapították, hogy nem Rádayék, hanem ők az igazi és hamisítatlan Bethlen-csoport,

ami abból is kitűnik, hogy Nagyatádi Szabó István halála után maga a miniszterelnök kérte meg őket arra, hogy csoportjukat együtt tartsák. A támadás tehát, szerintük, Rádayék-tól indult ki és ők csak védekeznek akkor, amikor régi csoportjuknak újraszervezését határozzák el. Legközelebbi céljuk az, hogy a régi Nagyatádi-frakciót egyesítsék a Schandl—Örffy-csoporttal.

Vasárnap már megállapították az egyesített új csoport nevét is. Elhatározták, hogy mellőzik a kezdetben használt „agrár-demokrata“ megjelölést és helyett

a „Népies Agrár-csoport“ nevet veszik föl.

Első megbeszélésüket ma este tartják Gál Endre lakásán, aki Mayer miniszterelnök és Nagyatádi Szabó István régi kiszáradhívőin kívül meghívta a Schandl—Örffy-csoport több tagját is. A ma esti megbeszélésen körülbelül negyven képviselő vesz részt, de remélik, hogy a Népies Agrár-csoportnak legalább nyolcvan tagja lesz, vagyis a Ráday-féle kísérettel szemben is meg tudják őrizni a kormánypárt hegemoniáját.

Scitovszky belügyminiszter meg fogja akadályozni, hogy rendőrtisztviselők a jövőben páholyszabadjegyet és ingyenvacsorát fogadhassanak el a mulatóhelyeken

Láng János kereszténypárti képviselő emelt panaszt a miniszternél

(A Reggel tudósítójától.) Scitovszky belügyminiszter „erkölcsnemessítő“ rendelete és a rendőrségnek ezzel kapcsolatos tulkapodási egyre nagyobb hullámokat vernek föl. Nemesek az ellenzék, hanem a kormánypárt egy része is elhatározta, hogy

a belügyi tárca költségvetésének parlamenti tárgyalása során offenzívát indít a tulkapások ellen,

amelyeket annál kevésbé tartanak megengedhetőeknek, mivel a rendeletnek egyébként „nemes intencióit“ csak helyeselni tudják. Ebben az értelemben járt közbe a belügyminiszternél Láng János kereszténypárti képviselő is és kifejtette, hogy amikor a rendő-

ségre bízzák az erkölcsvédelmi fölülbírálás jogát,

feltétlenül szükség van arra, hogy a rendőrhatalmási közegek magatartása se legyen semmiféle szempontból kifogásolható.

Láng szerint az inspekciós rendőrtisztviselők egy része páholyszabadjegyeket, ingyenvacsorákat fogad el a mulatóhelyeken.

Scitovszky belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy

czeket és az ezekhez hasonló szabálytalanságokat minden körülmények között meg fogja akadályozni,

mert elhatározott szándéka, hogy a rendőrhatalmásokat visszaadja eredeti hivatásuknak.

Győzött az ellenzék a mézárosok közgyűlésén, amely a vasárnapi husárusítás mellett foglalt állást

Az ellenzék külön gyűlése erősen támadta az ipartestület vezetőségét,
amely nem a Kisemberek bizalmára, de kormányfőtanácsosságra vágyik

(A Reggel tudósítójától.) A mézárosok vasárnap délelőtt a régi képviselőházban folytatták a múlt vasárnap határozat nélkül fölözlatolt ipartestületi közgyűlésüket. Varga József elnök a vasárnapi husárusítás kérdéséhez ezúttal nem engedett újabb hozzászólást, hanem elrendelte a szavazást. A titkos szavazás eredményének összehámlálása után az elnök kihirdette, hogy leadtak összesen 363 szavazatot, amelyből 153 a mostani husárusítási tilalom változatlan főtartását kívánja, ellenben

210-en szavaztak amellett, hogy az ipartestület a vasárnapi husárusítás megengedését kérje a kereskedelemügyi minisztertől.

A vasárnapi husárusítás győzelmének hírére a többség zajos ovációval fogadta. A mézárosok ellenzéki tagjai, akik valamennyien a vasárnapi árusítás hívei, az eredmény kihirdetése után tömegesen kivonultak a tereméből és a Kereskedők és Kézműiparosok Országos Szövetségének Gyár-utcai helyiségébe mentek.

hogy ott megtárgyalják a további teendőket. Prohászka József nyitotta meg az ellenzék gyűlését,

majd átadta a szót Latinák Jenő fővárosi bizottsági tagnak, a Kékosz elnökének. Latinák hosszabb beszédben foglalkozott az iparosság sérelmes helyzetével.

A kisiparosságot — mondotta — mindenhol nagyfokozott, nagyiparosok képviselik. Egy olyan ipartestületi elnök, aki, mint Billner János, a városi közgyűlésben szembe mer szállni az iparosság érdekeivel és szavaztatni a nagybankok érdekeit szolgálja, nem lehet továbbra is a mézárosok reprezentánsa. Ezek az urak nem az önk bizalmára, elismerésére vágnak, hanem kormányfőtanácsosi címre, vagy egyéb címre hasonlára.

Azért még senki sem kapott kormányfőtanácsosságot, mert a kisemberek érdekelt védte.

A magyar iparosok fásúltsága az oka annak, hogy ezeket az urakat még nem söpörték el a helyükről.

Utána Pfeiffer Sándor, a Kékosz főtájkára tartott beszédét és kimutatta, hogy amíg a husfogynás a béke-

évek óta csaknem felére csökkent, addig a mézárosok száma megötszörösödött. Ma tehát mindenkinél tönkre kell menni, aki nem lazarai vagy ipartestületi elnök. Foglalkozni még a városi územéket és kijelentette, hogy azok nem árszabályozó hivatásukat tölthetik be, hanem drágább áron rosszabb árut adnak a emellett piros konkurenciát esnlának a haladó kereskedelemnek.

Végül Pfeiffer főtájkár indítványára a gyűlés megalakította a Kékosz kebelében a Husári Munkaadók Szakszövetségét és annak elnökéül Prohászka Jánost választották. Ezután dr. Koltmann Dező jelentette be, hogy a fővárosi közgyűlésben a csarnoki és piaci helypénzek, valamint a vasárnapi munkaszünet kérdéseiben interpellációt jegyez be. Klein Jenő és Bukovszky Ferenc hozzászólása után az ülés véget ért.

Az ipartestületi közgyűlés folytatásaként a mézárosok nyugdíjintézte tartotta meg közgyűlését. A vezetőség az intézet fölözlatolását javasolta a közgyűlésnek. Többek az intézet fölözlatolása után azonban a közgyűlés kimondata, hogy a vezetőség késitken újabb javaslatot a nyugdíjintézet főtartásáról.

»Lala«, a kokainárus főpincér 45 napi elzárást kapott a rendőrbírószágon

A belügyminisztertől kér szigorúbb rendeletet a főkapitányság a kokainárusok ellen

(A Reggel tudósítójától.) Engel László rovtölteltes főpincért a rendőrségi razzia néhány nappal ezelőtt kokainárusítás közben tettenérte. A főpincérről kiderült, hogy a VI. kerületi hírhedt kokainárusok legismertebb üzere, kiterjedt állandó verőköre van, amely »Lala« néven becézi. Engel beszállították a toluenaházba; ügyében szombaton tartott tárgyalást a rendőrség kúhadtsi bírósága és

»Lala«-t 45 napi elzárásra ítélte.

A rendőrség egyébként most már erélyesen véget akar vetni az óriási mértékben elharczódtott kokainüzérkedésnek, pár nappal ezelőtt

külön detektívcsoporthat állították föl a kokaincsempészek és kokainárusok ellen.

Mivel pedig megfelelő törvény hiányában mindaddig csak kihágás emélen lehetett az üzereket felelősségre vonni,

a főkapitányság most azzal a kéressel fordult a belügyminiszterhez: rendelti uton intézkedjék a kokainüzereket ellen,

hogy ezentul a rendőrségnek módja legyen őket szigorúbban kezelni.

Két újabb állami bérpalota épül

(A Reggel tudósítójától.) A tisztviselők családi ház építési akciójával kapcsolatban Vass József népjóléti miniszter

két újabb állami bérpalota építésére

adott megbízást. Az építkezés a Márvány-utcai és a Visegrádi-utcai állami telken a jövő héten kezdődik és a parkirozott udvarral épülő bérházak

november 1-re teljesen elkészülnek.

Igazi ur

Károly-körut
3

Károly-körut
3

fehértéműt hord, melynek szabása legkiválóbb, minősége a

legjobb
ára pedig a legolcsóbb

Tavaszi különlegességek már megérkeztek és kívánatra azok forgatható »Fregoli« kézelővel készülnek

ZALOGCÉDULÁKAT kiváltak. Ekszereket barkinél drágábban veszek. Alapítvány: Singer J. IV, Enyetem-utca 11. 1896. Telefon.

Villányi pezsgő

(Schaumburg-Lippe)

CSAK RÉGI ÉVJÁRATOK

RESO ROYAL ORFEUM REMEK!

Ujabb palotaforrádalom tört ki a kormánypártban vasárnap Brandt Vilmos »központi főispán« váratlan és titokzatos reaktiválása miatt

(A Reggel tudósítójától.) Alig esendeselek le a Faksz-ügy hullámai, alig sikerült a kormánynak nagynehezen leszerelni az egységspárti ellenzék, kormánypárti körökben máris újabb palotaforrádalom készül.

Ez az akció ismét az »agrárdemokraták« berkeiből indult ki Brandt Vilmosnak, »a főispánok főispánjának« váratlan és a legnagyobb titokban történt reaktiválására vonatkozóan. Brandt a második nemzetgyűlési választások idején rövid ideig Békéscsaba megye főispánja volt, szélsőjobboldali érzelmei miatt azonban hamarosan menesztési kellett. Annál nagyobb meglepetést keltett később az a hír, hogy

»központi főispánna« nevezték ki,

ami azt jelenté, hogy az összes főispánok neki tartoznak referálni. *Ezen új és a költségvetésbe be nem iktatott állás kérésére ellen. Erdélyi Ádándal az élen, több kormánypárti képviselő pártfőnökeivel, is tiltakozott és csak azzal az ígérettel lehetett őket megnyugtatni,*

hogy a »fő-főispáni« állást megszüntetik. Brandt ekkor szabadságra ment és sokan már meg is feledkeztek róla, amikor

vasárnap váratlanul kirobbant a szenzáció: Brandt Vilmost március elsejétől kezdődően újból megbízták a központi főispán-sággal,

valgysis reaktiválták, főispáni fizetést kap azelőtt, hogy a többi főispánhoz hasonlóan valamely törvényhatóság, vármegye vagy város élén állna. E tiltakozás így semmiesetre sem marad politikai következmények nélkül, amennyiben a kormánypárti agrárdemokraták vasárnap elhatározták, hogy

»a főispánok főispánjának« reaktiválásába nem nyugodnak bele

és előbb pártfőnökeivel, később esetleg a belügyi tárca költségvetésének parlamenti tárgyalása során is követelni fogják a teljesen fölösleges és a takarékosság fennmaradását elvető megcsúfoló állás végleges megszüntetését.

Vasárnap Roth István tanárt vette őrizetbe a rendőrség a Szántó-féle kommunista üzemek miatt

Roth tanár a titkos szervezkedés szellemi munkáját vezette. — A Vági-párt új elnököt választott és bőségesen élelmezi a rendőrségen az őrizetben levő 60 kommunistát

(A Reggel munkatársától.) A titkos kommunista szervezkedés ügyében — amelynek bravouros leleplezéséről A Reggel adott hírt legelőször — egész heten át folytatták a nyomozást és még vasárnap is történtek újabb előállítások. A rendőrség politikai-osztálya az utóbb történt előállítások során

vasárnap őrizetbe vette Roth István volt kereskedelmi iskolai tanárt.

akiről kiderült, hogy az elfogott Szántó Zoltán szervezkedésében egészen különleges szerepet töltött be. Roth István tanár testvéröccse Roth Vándor Pálnak, akinek neve annakidején a Rákosi Mátyás-féle kommunista büneslekményekkel kapcsolatban vált ismeretessé. Roth Vándor Pál akkoriban elő is állították, majd amikor elbocsátották, illetőségi helyén, vidéken, rendőri fölügylet alá helyezték. Ily előzmények után történt, hogy most, amikor Szántó Zoltán akcióját leleplezte a rendőrség,

Roth Vándor Pál megszökött

abból a községből, ahol rendőri fölügylet alatt volt. Ez a szökés irradta a gyantát Roth István tanárra, akiről megállapították, hogy a Szántó-féle szervezkedésben az ugynevezett szellemi munkát végezte, röprúdakat és röpirtókat fogalmazott és különféle iratokot készített el, megfelelő díjazás ellenében. Ezenkívül Roth István tanárnak külföldi utastására még az a különleges feladata is volt, hogy, tamint ezt Vági Istvánék is tették egy ideig) bent kellett

maradnia a szociáldemokrata pártban és ott homlasztó munkát kellett végeznie. Roth István szerepének kutatásánál a szálak Bécsbe is elvezettek, az ottani szociáldemokráciához, ahol a jelek szerint egy Afram nevű orosz ember volt megbízva itzáll, hogy irányítsa a magyarországi szervezkedést. Azt, hogy Bécsben

ki ez a titokzatos Afram,

ezidén nem sikerült megállapítani, valószínűnek tartják azonban, hogy neve csak förtött név és az illető szintén szökevény kommunista. Roth István őrizetbevételével egyidejűen vasárnap délelőtt több helyen házkutatást tartottak és ez alkalommal négy irógépet, egy litográfáló-gépet és nagyon sok hamis okmányt találtak. A hamis okmányok többnyire hamis igazolványok, amelyekre azért volt szükségük, mert a hetven előállított kommunista fele dőnéven élt Budapesten, miután vagy ki voltak tiltva, vagy már korábbi politikai szereplésük miatt kizárták őket. Így a hamis igazolványokkal álneven tértek vissza a fővárosba. A vasárnapi kihallgatások után a rendőrség politikai osztálya most már

hétfőn átadja az őrizetben levő hatvan kommunistát

a rendőrség bünyügyi osztályának, ahonnan át-kísérik őket az ügyészségre. Ekkor átviszik a foglaltat bűnjeleket is, amelyek száma nagyon tekintélyes, összesen száz csomag. Érdekes, hogy a rendőrség fogdáijában

a Vági-párt élelmezi az összes őrizetbe vett kommunistát.

A Vági-párt ugyanis Vági István őrizetbevétele után új pártválasztmánnyal teljesen újjáalakult és Vági István helyére Klein Imrét választották meg. Az újraéledt párt, amely továbbra is ragaszkodik a Magyarországi Szocialista Munkáspárti elnevezéshez, úgy látszik, bőségesen rendelkezik még pénzzel, mert miután a rendőrség az őrizeteseik élelmezését megengedte, naponta új irású kosarakban hozták be számukra az ételmeit. A rendőrségen levő kommunisták különben a legtöbben urias ruhát viselnek, ami ugyanez arra vall, hogy a párt jól díjazta őket.

Vasárnap délelőtt, amikor befejezték a kommunisták kihallgatását, dr. Hetényi Imre főkapitányhelyettesnél, a politikai osztály vezetőjénél újra megjelentek a Budapestben tartózkodó külföldi újságírók, hogy újabb infor-

mációkat kérjenek. A külföldi újságírókat meglepte, hogy Hetényi főkapitányhelyettes külföldi újságírókat, a saját anyanyelvén adott interjúkat mindvégig külföldi újságíróknak. Amikor a külföldi lapudósítók megkérdezték azt is, hogy a főkapitányhelyettes bejárta már az egész világot, életrajzi adatokat kértek tőle, hogy lapjukban leírják portréját, dr. Hetényi Imre azonban elhárította ezt a kérdémet és csak szakszerű fölvilágosítást adott a kommunista szervezkedés hátteréről.

Söpkéz Sándor műegyetemi tanár képviselő és a villamoscentrálé parlamenti szakértője lesz

(A Reggel tudósítójától.) Dréhr Imre néplélelti államtitkár, az enyngi kerület képviselője, aki a legutóbbi időközi választáson Veszprémben is mandátumhoz jutott, vasárnap délelőtt hosszasan tárgyalt körmendi Ekes Lajos veszprémi főispánnal és közölte vele, hogy a veszprémi mandátumot tartja meg. Illetékes helyen kijelentették A Reggel munkatársának, hogy

az enyngi kerületben Söpkéz Sándor, az elektrotechnika tanára a Műegyetemen, lesz a kormány hivatalos jelöltje,

aki az elmúlt hetekben a Talbot-féle villamoscentráléval kapcsolatos tárgyalásokon fontos szerephez jutott és ennek alapján a parlamentnek elektrifikációs szakértője lesz. A kormánypártban Söpkéz Sándor egyhangú megválasztására számítanak, mert az enyngi kerület eddig emlegetett jelöltjei valamennyien kijelentették, hogy nem vesznek részt a választási küzdelemben és valószínűnek tartják, hogy az ellenzék sem állít jelöltet a kormány hivatalos jelöltjével szemben.

Kosáry Emma a vasárnapi előadás után lemondta a „Biborruhas asszony“ mai és holnapi előadását

(A Reggel tudósítójától.) Kosáry Emma bejelentette a Városi Színház igazgatóságának, hogy a „Biborruhas asszony“ főszerepét hétfőn és kedden nem énekelheti el. Kosáry Emma napokkal ezelőtt meghalt, az első negy előadást benne énekelte végig, vasárnap pedig már annyira rosszul érezte magát, hogy csak a legutolsóba befutóval tudta végigénekelni szerepét. Az előadás után rögtön hazament és lefeküdt, hogy orvosi utasításra legalább két napot ágyban töltsön.

Még csak március hóban kapható a világhírű

MÜNCHENI

ALVATOR

IDÉNYSÖR

KÜLÖNLEGESSÉG

Magyarországi vezérképviselőt:

MEZEY és TÁRSA

IX. Ranolder-u. 4. Telefon: J. 24-61

Újabb megegyedez a csodás

„ARANYMÁMOR“

szentszélés táncscsoport: föllelépést a

Papagáj-ban Erzsébet-körút 33

Butor legjobb minőségben, legolcsóbb árban, legkedvezőbb feltételekkel

Ehrentrau és Fuchs Testvérek Teréz-körút 8

Még néhány napig nyitva a

Műjégnálya

Belépődíj

délelőtt 1:20 P,
déltűn 2:40 P, természetes jégnálya tagoknak 60 fillér

Az új sláger!

A második nászéjszaka

Fővárosi Operettszínház

Pesthy igazságügyminiszter kedden a Ház elé terjeszti a büntetőnovellát

E héten az igazságügyminiszterium belső ankétján egyeztetik a két sajtótörvénytervezetet

(A Reggel tudósítójától.) Az új sajtótörvény ügye e héten nagy lépéssel fog előbbrejutni. Pesthy igazságügyminiszter ugyanis másirányú elfoglaltsága, elsősorban törvényjavaslatainak bizottsági tárgyalása megakadályozta abban, hogy az új sajtótörvény tervezeteket egyeztetésről gondoskodhassék. E héten most már ez is megtörténik és erre vonatkozóan

Pesthy igazságügyminiszter

a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— A sajtóreform ügyében

két törvénytervezet készült, az egyik az

igazságügyminiszteriumé, a másik Angyán Béla sajtótörvényé.

E két tervezet egyeztetése az igazságügyminiszterium belső ankétján fog megtörténni, amelyet előreláthatóan még e héten összehívok. Ezt fogja követni

az a szélesebbkörű ankét, amelyre már meghívjuk a sajtóérdekeltségeket is.

Ezt megelőzően azonban valószínűleg már a keddi ülésen beferjesztem a képviselőháznak az ingójelzólógról szóló törvényjavaslatot és a büntetőnovellát, amelyből csak a sajtóra vonatkozó rész marad ki, egyébként változatlan formában kerül újból a parlament elé.

Hat biró hatszáz üzletfölmondási per tárgyalását kezdi meg ezen a héten

Az ítélkezésnél sok szerep jut majd a birói mérlegelésnek, miután a szabadforgalom visszaállításáról szóló rendelet hiányos

(A Reggel tudósítójától.) Az a miniszteri rendelet, amely tudvaleg ez év február elején folszabadtotta az üzlethelyiségeket, sok vitát és pörökföldést idézett elő a háztulajdonosok és az üzlethelyiségek bérleti között. Alig akad olyan háztulajdonos, aki ne érvényesítette volna a rendelet által biztosított jogait s a legtöbb alaposan fölemelte a házában lévő üzlethelyiségek bérösszegét. Volt olyan háztulajdonos is, aki

sokszáz percenttel emelte a bért,

ugy, hogy a bolt bérlije visszautasította a tulzott bérkötvetelést. A rendelet ilyen esetekben jogot adott a háztulajdonosoknak arra, hogy a boltbérletnek fölmondjanak, ezeknek a fölmondásoknak a jogosságát és a bérémelesek ügyét azonban a budapesti járásbíróóság döntése alá kell bocsátani. Utánajártunk a budapesti központi járásbíróóságnál, ahol megállapítottuk, hogy

*több, mint hatszáz pört indítottak a budapesti háztulajdonosok boltbérliők ellen

és a bírósághoz benyújtott keresetleveleikben azt kérik, hogy ítéljék döntésük el a fölmondás vagy a bérémelesek érvényességét. Ezeket a fölmondási pöröket a központi járásbíróóságon hat biró tárgyalja

és már erre a hétre is számos pörben ki is tűz-

ték a tárgyalást. Jákó Sándor ügyészségi elnök kijelentette A Reggel munkatársának, hogy ezek a fölmondási pörök nagy körültekintést és igen gondos birói mérlegelést igényelnek. Az eddig befutott háztulajdonosi pörök két kategóriába tartoznak. Az egyik csoport fölmondási határideje ez év augusztus 1-jével jár le, mert ezekben olyan üzlethelyiségekről van szó, ahol a bolti helyiség bérösszege 1200 aranykoronán alul van. A másik kategóriába azok a pörök tartoznak — és ezek teszik a befutott hatszáz pör túlnyomó nagyrészt — amelyeknél az üzlethelyiség bérösszege az 1200 aranykoronát meghaladja. Ezeknél jövő év február 1-én jár le a fölmondás. A bolti helyiségek szabadforgalmának visszaállításáról szóló rendelet meglehetősen hézagos, sőt zavaros, ugy, hogy

sok szerep jut majd az ítélkezésnél a birói mérlegelésnek.

Azok a birák, akik ítélzenni hivatottak e lakfölmondási pörökben, egynehányszor már

összeültek és intern megbeszélést folytattak a követendő eljárásról.

Értesülésünk szerint az eljáró birák minden pörben a békés egyezség létrehozásával próbálkoznak meg, mert ez egyaránt érdeke a háztulajdonosnak és a bérliőnek is.

„Ha Bethlen gróf jogi alapon nem is legitimista, a gyakorlatban annak fog bizonyulni és mi ezzel is megelégszünk“

— mondja Hunyady Ferenc gróf, a Ház legfiatalabb tagja

(A Reggel tudósítójától.) A képviselőház „homo novus” körül a legnagyobb érdeklődés gróf Hunyady Ferencnek, a Szent Korona Szövetség ügyvezető elnökének politikai szereplését előzi meg.

A képviselőháznak ez a legfiatalabb, temperamentumos arisztokrata-tagja

az országos legitimista propagandát tette ki legfőbb céljával, amelynek első állomása a március 20-iki gyűri nagygyűlés lesz. Erre vonatkozóan

gróf Hunyady

a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— A gyűri nagygyűlést a Magyar Férfaik

Szent Korona Szövetsége rendezi és célunk a pártpolitikai elhelyezkedéstől függetlenül indítani meg az országos szervezők munkáját, amelyet eddig a választási események hátráltattak.

Nem új híveket akarunk hódítani, hanem a meglévő legitimista erők kataszterét föllátni.

A legitimista nagygyűlésen gróf Apponyi Albert a pártönkivűli, Ugron Gábor a kormánypárti, Huszár Károly a kereszténypárti, gróf Cziráky József pedig a keresztény ellenzéki legitimisták nevében fog felszólalni.

Munkatársunk ezután megkérdezte hogy

Bethlen miniszterelnök vesprémi beszéde után miképpen lehet összeegyeztetni a legitimista fölfogást az ezzel szembehelyeszködő kormány támogatásával.

— Gróf Bethlen vesprémi beszédére — válaszolta gróf Hunyady — már régen akarok válaszolni. Késztelen ugyanis, hogy a királykérdésben olyan triviális hasonlatot használj, amely semmiképpen sem méltó hozzá. Ez a hasonlat azonban nem a király és a nemzet

viszonyára, hanem Ausztria és Magyarország közjogi kapcsolatára vonatkozott és ezzel szemben fejezte ki aggodalmát. Három pontban megegyezik gróf Bethlen álláspontja a legitimista fölfogással. Eshedig abban, hogy

1. nemzeti királyt akarunk, 2. királyt csak rendezett országba lehet hozni és 3. csak akkor, ha a külső politikai helyzet megengedi.

A miniszterelnök világosan és minden félreértést kizáróan eddig még nem nyilatkozott a királykérdésben. Eddigi kijelentései alapján meg kell állapítanom, hogy a legitimizmussal nyíltan és határozottan sohasem helyezkedett szembe, ami pedig a jövőt illeti, mint okos emberről, föl kell róla tételennem, hogy előbb-utóbb be fogja látni a legitimizmus gyakorlati előnyeit. Ez azt jelenti, hogy

ha jogi alapon nem is legitimista, a gyakorlatban annak fog bizonyulni és mi ezzel is megelégszünk.

Most megkérdeztek, miképpen lehetséges, hogy gróf Hunyady egyfelől Grätz Gusztával, báró Saterényi Józseffel, Ugron Gáborral működik együtt a Magyar Férfaik Szent Korona Szövetségében, másfelől közös politikai fronton küzd Wolff Károlytal és Csilléry Andrással a Keresztény Gazdasági Pártban. Gróf Hunyady így válaszolt:

— Más a társadalmi és más a politikai elhelyezkedés, más az alkotmányjogi és más a világnézeti küzdelem. A legitimista eszmék győzelméért együtt harcolok olyanokkal, mint például Ugron Gábor, akiknél világnézeti különbség választ el, de egyesít bennünket a közös alkotmányjogi fölfogás. A keresztény világnézet alapján állok, keresztény-szocialista vagyok,

amíg azonban a zsidóság etikailag nem helyezkedik szembe ezzel a világnézettel, semmi esetre sem vagyok antiszemita.

Végül beszakertült a bécsi Arbeiter-Zeitung-nak az a cikke, amely kifejté, hogy a magyar alkotmányjog nem ismer moranyathikus házasságot és ezért

a királyi trón nem a „bitörő” IV. Károly utódát, hanem Ferenc Ferdinánd legidősebb fiát, Hohenberg Miksaét illeti meg.

— Itt világos a jogi helyzet — mondotta gróf Hunyady —, amennyiben Ferenc Ferdinánd lemondását a magyar törvényhozás is becékkelte. Ha ez nem történt volna meg, akkor csakugyan lehetett volna szó az örökösödési probléma fölvetéséről. (L. D.)

MacDonald lemond

a munkáspárt parlamenti vezérségéről

London, március 6.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A „Weekly Dispatch” szerint

MacDonald elhárította, hogy visszalép a munkáspárt parlamenti csoportjának vezetésétől.

Utóda előreláthatóan Thomas Clynes vagy Weatley lesz.

TABARIN

VIII. RAKÓCZI-UT 63 KEZDETE 10 ÓRÁKOR

A szenzációs márciusi műsor

keretében föllépnek:

báró Vécsey Elvira és Andor Tibor

a Magy. Kir. Operaház szolótáncosai

Tanagra és Ernest

világhíru moudain-éltés

Poldi & Boren

a párisi Empire tagjai

Kirils

„Chaplin”-jongleur

Dénes Oszkár m. v.

Nadja Rakovska

a szofiai Operaház primaballerinája

Tatjano nővérek

és az elsőrangú kísérőműsor

Penziók, szállodák, vállalatok és egyéb intézetek részére a laboru után először újul kiadtuk teljes ágyamutöltészetet tartalmazó **személyes higiénia** című pontos árrakal, helyben és vidéken is megvásárolható

Sándor Ideál paplanguár

IV. Kamermayer Károly-utca 1 (Központi Városháza)

PIRELLI PNEU-ÉS TÖMÖRGUMI

Automobil Ker. Rt. Budapest, Bálvány-u. 12

LESZÁLLÍTOTT ÁRON

MICHELIN-PNEU

LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB AUTÓFOLSZERLESEK

TELEFON:

21-97

NAGY JÓZSEF

VI. ANDRÁSSY-UT 34

A
gondos
fotóamatőr csak
legmegbízhatóbbat használja

Dr. Mitzger Budapest, József-körút 3. II. emelet
hírnöves intézete gyakorlóban gyűjtött 80 évi tapasztalat alapján vér-, hár- és nemi betegségeket.
Legjobb „Salvarsan”-oltások. Vervizsgálat

HIREK

Első szerelem

Jön ki a templomból
Nagyimse után
Egy kis kurtaszoknyás
Kedves, karcsu lány.

Ott lesi egy fu,
Köszön szólanul,
Rátéknint a kislány,
Aztán — elpirul.

Összemosolyognak,
Szívük földobog,
— Ők maguk se tudják,
Milyen boldogok.

Farkas Imre

Radics János beváltotta ígését: visszatért a várpalotai temetőből

— Irta Krúdy Gyula —

A mesemondások, babonák, legendák, hagyományok szerint: nem is olyan meglepésszerű esemény, hogy a Bakony-erdő szélén vagy közepén fekvő kis Várpalota közszéiben összedülendözzenek a kémények, amelyekben a mesemondók befalazott utazói szokták várni a maga idejüket, — megrepedeznek a házak falai, mintha a késő éjszakai órában váratlanul megmutatni akarnák, hogy odabent a mécses világítása mellett éppen Sobri Jóska, Hoster Fülöp és a többi bakonyi nevezettségű szellemi tanácsosok, — szétynálnak a hegyoldalba vájt pincék falai, hogy megmutassák századok rejtélyeit, talán még azokat az aranyakat is, amelyeket Mátyás király pusztapalotai vadászkastélyában századokon át kerestek a kincsésők, amely vagyonokat a veszprémi vásárosoktól fokos fölmutatása mellett vettek el elásás céljából a betyárok, amely nyomavesztett kincsekről csak a Bakony zugása beszél éjszakánként, amely éjszakákon a nem-idevalói ember másodpercre sem tudja lehunyni a szempilláit...

S Magyarországnak talán legromantikussabb tája, — rubintszínű, mint a kígyó szeme, ábrándokba ringató, mint a mérges rózsza illata, alig elhíthető legendákkal teli, mint az öregek mákonyos álmoskányvai. Amikor itt a nagyanyám udvarán üldögéltem (Kun Béla idejében), nem is nagyon csodálkoztam azon, hogy a nyolcvanasztendős öreg hölgy néha leeresztette a kezében tartott Klasszikus Regénytár-kötetet, amelyet természetesen szemüveg nélkül olvasott az érzelmesebb részeket hangosan, hogy én is tanuljak valamit) és hajtiűjével megnyomkodván galambösz fejét, így szólott:

— Csak addig szeretnék élni, amíg az az ördögös Jancsi öcsém beváltja az ígését: visszatér a palotai temetőből.

*

Itt mindenki a muliban él, mert a jelenért annyit sem érdemes tenni, hogy a piacon meghallgassa az ember a legújabb híreket.

A falu közepén álló Zichy-kastélyban amugyis régen birkát nyírat az árendás, a Lonesos nevezetű szőlőben hál' Istennek mindig van száret, nagyon öreg emberek élnek az apró, hegyoldali házikókban, akik még halálos ágyukon is többnyire arra készülődnek, hogy a temetőből amugyis visszatérnek egy és más dolgok elvégzésére. Várpalota igazában Magyarország multja, mint akár a nem messzire eső Balaton, vagy a tőszomszéd Bakony. A tatárjárás előtt itt rejtőzködő magyarokról úgy beszélnek, mintha tegnap jártak volna itt. „Ebben a barlangban lakott IV. Béla!” — mondják. A mohácsi vészről az ímént menekültek errefelé a főurak és a fegyvertelen vár-

palotaiak óriási kigyókat tenyésztettek a Bakonyban, amelyeket az üldöző janicsárookra uszított egy varázslójuk. Sobri Jóska, a „gavallér”, éppen a minap ajándékozott annyi páuzt a kárvallott szegényembernek, hogy házat vehetett Palotán. Honvédek bujdosnak a mindenhol jelenlevő prэшázakban, — egyik-másikban a regény szerint Petőfi Sándor is lakott. Legenda, emlék, mesemondás itt minden kődarab, — a Bakony pedig a palotai éjszakákon zúg olyanformán, mint Európában semmi más erődség. A várpalotai domboldalra érkeve, egy mély sóhajással érezni lehet Magyarország ezeréves történetét. A bujdosást és a raboságot, a százastendőkig hallgató szegénységet, vagy a vadászó nagyurak görgjét. Mintha ma még Magyarország álmait, feledésbe ment regéit is megirigyelte volna a fölöttünk borongó balvézlet. Eppen legszebb mesemondásaink színhelyében akarna kárt tenni valamely földalatti hatalom. Eltűntetni azt a helyet az erdők mélyéből, ahol regéink száz éveken át légszellek, mint azok a madarak, amelyek a legszomorubb embereket is fölvidítják hangjaikkal.

Kis Várpalota! Ahonnan valaha a mesemondások és a szép lányok elszökdöztek az errejáró fuvarosok gyékényei alatt az ország minden tájéka felé: vajjon mi maradt meg belőled? Valóban, csak az a két regénykönyv őrizni emlékedet (a „Palotai álmok” és az „Al-Petőfi” című), amelyeket hajdanán, bujdosásban itt a Bakonyban írogattam!

*

De Radics János megtartotta ígését. Visszatért a palotai temetőből, mert néhány sírboltot ott is megbolygatott a földrengés.

— A meteorológiai intézet vasárnapai jelentése. A budapesti meteorológiai intézet vasárnap kiadott jelentésében az időprognózis a következő: Részben felhős idő, esetleg kevés csapadékkal és lényegtelen hőváltozással.

— Vass József beszéde a sportról és a szociálpolitikáról. A népjóléti miniszterium sportklubja, amely első lett a miniszterium közötti sportversenyeken, szombat esti ünnepi vacsorájára meghívta Vass Józsefet, a klub vezetőjét és Dr. Imre államtitkár, aki a miniszterium sportegyesületének elnöke. A vacsorán tartott beszédében Vass József kijelentette, hogy a sportot a szociálpolitikai integráció részeként tartja, mert mindkettőnek az a célja, hogy a testet erősse és az embert megelégedette tegye. Örül, hogy sportklubok alakulnak a miniszteriumok kebelében és azt kívánja, hogy ugyanez a szellem éljen a népjóléti miniszterium sportegyesületében is, amely ismertté tette és nagy fajsúlyhoz jutatta a legfőlegbáb miniszteriumot. Ezután Dr. Imre államtitkár köszöntötte föl Vass minisztert.

— Az óvodásgyerekek is kikisérték a temetőbe a kis Fanta Imrét, akit halálragasztott egy autómobil. Vasárnap délután megható ki-sérettel temették el a farkasréti temetőben Fanta Károly műszaki tanácsos, kir. ipar-főfelügyelő ötéves Imre fiacskáját, akit a budai Apolló-mozi előtt halálragasztott a Weiss Manfréd-gyár egyik autója, amelyet a gyár igazgatójának fia, Korbuly László műgyemtemi hallgató vezetett. A kis Fanta Imre a Hattyu-utcai óvodából jött éppen kifelé s át akart szaladni a másik oldalra, mert ott várta az édesanyja, miközben anyja szemellettára ültette el az autót. A halálos szerencsétlenség oly hirtelen történt, hogy a szemtanúk szerint az autó vezetőjének ideje sem lehetett a fékezésre. A kedves szőke fiúcska tragikus halála oly nagy részvétet váltott ki, hogy temetésén mintegy ezer főnyi gyászoló közönség jelent meg. Eljötték a temetésre az óvodó vezetője alatt a kis halott volt jószólarsai, a Hattyu-utcai óvoda növendékei is, szülők kíséretében. Gyereklásrós töltötte be a temetőt és a föl-nöttek szeme sem maradt száraz, amikor egy hatalmas koszorút helyeztek a kis koporsóra: Korbuly László koszoruját...

— Újból megenyeredtek a csodás „Aranyálmor” ezená-csios táncosport föllépését a „Papagáj”-ban.

— Miért szabad kimenni kiskorúknak külföldre? Van-e módunkban túllszoknyát festeni a sextini kápolna plafonjának egészen naturalisztikus meztelenségű lurkóira, az „Utolsó ítélet” akthuzhatagának minden esőp-jére és a firenzei David agyékára tehetőnk-e szemérenkönyűt és elrejtethetjük-e bábiruha alá az Amor sacro et profano izzófőhér nőjét? Papákat, akik a Vatikán nyitva tartják, mu-zeummagaztatókat, tanárokat, akik e szőnyűs-geket magyarázzák és fotografusokat kellene megrazzúzni, akik e vérlázítást terjesztik, mi-előtt ifjuságunkat a külföldre engednénk.

— Vasárnap eltűntek. Vasárnap bejelentették a rendőr-ségen, hogy Gassó Mihály 22 éves pénzügyminiszteriumi altiszt eltűnt Vidor-utca 37. számú lakásáról. — Tóta József földmives eltűnt sógorának a Károly király lakta-nyában levő lakásáról. — Kun Balog Erzsébet, férjezet Kud-már Istváné 20 éves takarítónő eltűnt Kecskent-utca 8. szám alatti lakásáról. — Melicher Károly 14 éves polgári iskolai tanuló eltűnt szüleinek Tárnokon levő lakásáról. A bejelentés alapján a fővárosban keresi a rendőrség.

— Aranyéremmel és díszoklevéllel tüntették ki egy 80 éves tornászt, aki nyugalmazott gyárigazgató. Vasárnap este tartotta a Nemzeti Tornaegylet idei dísztornáját a Nemzeti Tornaacsarnokban nagy és előkelő közönség előtt. József főherceg, az egyesület védője és József Ferenc főherceg is végigjárték a más-félórás programot, amelyen férfiak, nők és gyermekek gyakorlatiai szerepeltek. A dísz-torna keretében a legidősebb tornász, a 80 esztendő Héder Sándort, az egyesület arany-érmével és díszoklevéllel tüntették ki. Héder Sándor, aki a Magyar Asphaltgyűgyár nyu-galmazot igazgatója, 70 esztendője aktív tornász és ma is pompás egészségnél örvend, Az innepelt tornász elsőnek József főherceg üd-vözlött.

— A bécsi állatvédők megakadályozták egy bikaviadal-ról készült film előadását. Bécsből jelentik a Reggel tudó-sítója: Az Opera-könyvben vasárnap egy spanyol bika-viadatról készült filmet adtak. A közönség, élén Forstner képviselővel és az állatvédők egyesület több vezetőjé-gel fölháborodva tiltakozott a férfagyasztó film előadásá-ellen, úgy, hogy az igazgatók megállította az előadást és a darabot levette a műsorról.

— Rágalmazásért elítélték egy városi fő-örvost. Békéscsábáról jelentik a Reggel tudósi-tója: Hét év óta huzadó ércbes pórt tárgyalt le szombaton a békéscsabai büntetőjárásbíró-ság. Dr. Reisz Miksa városi főorvos és fia, dr. Reisz József ügyvéd, ügyészségi megbízott ut-tek a vádlottak padján azért, mert a kommun bukása után Békéscsaba egyik legtiszteltheb polgára, dr. Wallitsch Ferenc főorvos ellen kü-lönböző vádakot emeltek, amelyekről annak idején részletesen beszámolt a Reggel. A bírós-ág mindhétüket büntösöknek mondta ki rágalmazás vétségében és Reisz Miksát 9 mil-lió, Reisz Józsefet 1/2 millió K pénzbüntetésre ítélte.

— Házasság. Dr. Várhelyi Gyula, tehetséges újsá-gíróársunk, az „Újság” helyi munkatársa és Szepess Ilona színművész nő házasságot kötöttek.

— Prágai Vásár március 20—27-ig. 33% me-netdíjkezdvezmény vizum nélkül. Igazolványok Tanzer Miksa VII, Akácia-utca 50. Telefon: József 106—31.

Tej- és vajfogyasztók figyelmébe!

Tudatjuk, hogy üzemünk egész tejkezelését bakteriológiai szempontból a m. kir. Állat-orvosi Főiskola tejhigiéniai laboratóriumának ellenőrzése alá helyeztük.

Palacktejünket a tej vita-minjait megkímélő, a káros baktériumokat megsemmisítő pasztörözés elve szerint kezeljük és főkjaink után díjmentesen hához szállítjuk.

Fióküzleteinkben és elárúsító helyeinkben forgalomba kerülő vaj-jat kizárólag pasztörözött és szintenzszzettel beoltott tej-színből — dán módra — készítjük

Budapesti Központi Általános Tejcarnok Részvénytársaság

Magántanfolyam Budapest, Rákóczi-utca 51. Elkészít ké-zírási iskolai magán-vizsgákra, érettségire, Tisztviselőknél kedvezmény

ZÁLOGCÉDULÁKAT kiváltak, Elszereket, Brillánsokat bárki-nei drágábban vesz: Székely Emil Király-utca 51. (Térész-tomplonnal szemben.) Telefon

ZONGORÁK legolcsóbban LYRA R.-T.-nál VII, Erzsébet-körút 19.

CSÓKRÓL CSÓKRA

YVAIN-BARDE-HELTAI-operett

Titkos Ilona
Berky Lili
Molnár Vera
Gombaszögi Ella

Csontos Kertész
Dénes
Z. Molnár

MAGYAR SZINHÁZ

— Isten legyen nekünk irgalmas. A pénzügy-miniszter leszallítja az adókat és a polgar hátán borzong végig: *hoggy fogjuk mi ezt kibírni?* Es már kaptunk is izelítőt a leszallítás következményeiből: a miniszter leszallit, az államtitkár fölszallítja a luxusadó, Ezt a szép munkafölösztést átvette a főváros közlekedésügyi bizottsága is: leszallítják az autótaxi fuvardíját nappal (7%-kal), de fölemelik éjjel, *legelőb ugyanannyival.* Így a szociális kecske is jóllakik és az uszóra káposztája is megmarad. Más, romlotterkölesű városokban nincs ez a körültekintő gondoskodás. Bécsben 35%-kal, Brüsszelben 40%-kal, Londonban 22%-kal, Párisban 17%-kal olecsőbb az autó és még sem gondol seuki ezekben a városokban arra, hogy elvögge az uszorás is részese a demokráciának és az ő érdekei is beletartoznak a szociális gondoskodásba. Mi jobbra, balra egyformán osztjuk az igazságot. Praktikus dolog ez, mert a polgar nem veszi észre, hogy falhoz állítják, viszont az uszorás sem esik el a profijtától, aminek hiánya éppen úgy veszedelmesnek az erkölcsöt, mint a milói Vénusz jelenléte.

— Vasárnapi öngyilkosságok. Vadkerti Istenné, született Bozok Anna 38 éves pesterzsbeti lakos a Faiskola-utca 15. számú házban kámfurral megmérgezte magát. — Schönberger Jánosné, született Medgyes Erzsébet 36 éves asszony Lillom-utca 48. számú házban levő lakásán tüdőgödört ivott. — Csorba Julia 39 éves lakartónő az Erzsébet-körtűn nagymennyiségű aszpirinnal megmérgezte magát. Mind a három öngyilkos nő a Rókusba szállították. — Schönfeld Sándor 50 éves asztalosmester szombaton este az Országház-téren a Dunába ugrott. Az Atlantica Trust hajósi esküvel utánaeveztek és kimentették. — Maki Zsigmond 23 éves napismás a Ferenc József-hídról a Dunába ugrott. Kimentették.

— A Jangcse-folyón elcsúszott egy kínai gőzös és 80 utasa a vízbefullt. Londonból táviratozza A Reggel tudósítója: *Shanghaiből érkező híradás szerint a Jangcse-folyón, Pukái közelében két kínai gőzös összeütközött. A „Santung” személyszállító hajó percek alatt elcsúszott és 80 utasa a vízbefullt.*

— Vasárnapi hangversenyek. A Rosé vonósnyegyes két estén keresztül gyönyörködtetett Beethoven műveivel és nagyban hozzájárult a Beethoven-jubiläum belső értékehez. A közreműködő kintinó fiatal énekesnő, Perczy Lili nagy kulturális és igazi élméllyel szolgálta meg az *Ah! perido-oriád.* — Az Ul Föld modern kamarazene-estének gazdag műsorából kiemeljük Stravinsky, Schönberg és Bux dalait, amelyek S. Gervay Erasi nagy intelligenciával, eszefinomott frazézással szálaltatt meg és oly sikert aratott, hogy a szerzeményeket meg kellett ismételtetie. *Földes Bandi,* az egykori csodagyermek, ma már nagyszabású szeni egységű szórnyait bontogató és legutóbb különösen kongenialis Beethoven- és Schumann-interpretációja kellett osztatlan elismerést.

— Fölakasztotta magát vasárnap egy asztalos a Népszállóban. Vasárnap este megjelölt a Népszállóban *Lichtcsky Gyula* 50 éves asztalos és szállást kért. Adták neki egy hálófülkét, amelyet azonban el is foglalt. Amikor a Népszálló egy alkalmazottja alig egy félóra múlva benyitott a fülkébe, az asztalost úgy szögbe főlakasztva találta. A szerencsétlen embert hibba dicségették, már halott volt.

Visszahoztak egy kivándorlót Amerikából, mert a partraszállásnál megállapították róla, hogy elmebeteg

Vasárnap beszállították az angyalföldi tébolydába

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap megjelölt a főkapitányosság Weinberger Mór, a Cunard Line bécsi tisztviselője és magával hozta Holczer Sándor 36 éves magyar állampolgárt, aki azelőtt Budapesten lakott és Amerikába akart kivándorolni. Amikor Holczer Amerikában partralépett, orvosi vizsgálat alá vették és

megállapították, hogy elmebeteg. Ezért nem engedték az Egyesült Államok területére, hanem visszaszállították a Cunard Line hajóján. Weinberger átadta a budapesti rendőrségnek Holczer, akit az angyalföldi elmeorvosi intézet megfigyelőosztására szállították.

— Vasárnap éjszaka egy fiatalember visszarántott a Dunából egy ruhában nőt. Vasárnap éjszaka 1 óra tájban igazalmas életmentési jelenné jászódott le a Dunaparton, az Erzsébet-hid közelében. A Molnár-utca és a Havas-utca közötti parton egy fiatalember, Fejős Károly, aki éppen arra haladt, megdöbbenve vette észre, hogy egy fiatal nő ledobta minden ruháját és az éjszaka sötétjében lerohant a partra, hogy a vízbe vesse magát. A fiatalember ebben a veszedelmes pillanatban mítmem tördőve az erkölcsrendészeti rendelettel, odaugrott a ruhátlan nőhöz és hirtelen átölelte — így sikerült is megakadályozni, hogy a nő öngyilkossági szándékát végrehajtsa. A megmenetett öngyilkos a fiatalember karjaiban sikoltozni kezdett, dulakodott és ki akarta szabadítani magát. Eközben ideagörcsöt kapott, úgy, hogy a Molnár-utcai őrsőgből, ahová a rendőrök bevezették, a mentők kénytelenek voltak a Rókusba szállítani. A rendőrség megállapította, hogy a szerencsétlen fiatal nő Panceskó Béláné pesterzsbeti magánzó.

— Fölgyújtották a győrli kocsikénészyárát. Győről táviratozzák: A győrli teherpályaudvar közelében levő Furtenbach kocsikénészyár péntek éjjel kigyulladt, de a tüzoltóság a veszedelmes tüzet idejében elfojtatta, úgy, hogy a kár mindössze 2000 pengő. A tüzvizsgálat megállapította, hogy a tüzet gyújtogatás okozta.

— Schlusnus Henrik és Pataký nagy sikere a „Rigoletto” vasárnapi előadásán. Vasárnap a „Rigoletto” címszerepében kezdte meg vendég-szereplését Schlusnus Henrik, a berlini állami opera művésze. Schlusnus, akit a német Battistinának szoktak nevezni, valóban nagykaliberű drámai énekes, aki a szerep minden mozzanatát egyéni varázserővel tudja kiaknázni. Emellett lágy, lírai színezetű organuma érdekesen egészíti ki színészi alakítását. A herceg szerepében Pataký perszoló erejű, gyönyörű fényű tenorja, továbbá Sándor Erzsé Gilgája is nagy sikert aratott. A szép előadást Fleischer Antal sok finomsággal vezényelte. (V. M.)

— Leszállítják a munkabérekét a Saarvidéken. Párisból táviratozza A Reggel tudósítója: A Saarvidéken a fémiparban, a földgázoló és kerámiai iparban ötvenczer munkásnak március 16-tól kezdődően 12%-kal leszállítják a bért. A francia bányagazgatóság is ugy határozott, hogy ugyanezen nappal kezdődően a bányákban dolgozó hetenczer munkás bért leszállítja.

— Lakás a nyitott kanális fölött. (Panaszos levél a szerkesztőhöz.) Végös szükségem fordulok A Reggel-hez, mert másfél év óta teljesen hiába folyamodtam az illetékes ténvezők-höz. Másfél év óta már nem sokban különbözöm azoktól, akik a kanálisokban laknak, pedig nekem a Nefelets-utca 23. számú házban a földszinten rendes éves lakásom van. Azonban az én lakásom alatt vezet el az emeletről lejövo szennyvizcsatorna és ez már másfél évvel ezelőtt bedugult. Azóta így élünk; a bakteriológiai intézet nálam megtalálhatja talán még a pestis baktériumait is. Panaszot tettem már a városzházban is, ahol a mérnöki hivatal azonnal utasították, hogy hozza rendbe ezt a rettenetes kanális. Mégsem történt semmi. Egész családom rettegve várja a tavaszt, mert nálunk — a kanális virágzik ki! (Atáírd.)

Hóvirág jégünnepp. Tegnapi tartotta a Budapesti Kereselő Egyeslet hagyományos szezonzáró hóvirág jégünnepe a városligeti műjélpályán. Az ünnepen Jarosán Szabó Herman, a női műkorcsolyázó amatőr világbajnokság többszörös győztese, Böckl Vilmos, a férfi műkorcsolyázás ezévi amatőr világbajnoka és Wrede Lajos, a páros műkorcsolyázás ezévi amatőr világbajnoka lépett föl. Phil Taylor kanadai hívatású kereselőbajnok golyóvalban korcsolyázott. A bírálóbizottság Hunyady Ferenc gróf, a BKE elnöke, továbbá Minich Jenő és Manno Miltiades vezetésével az első díjat Knás Irénnek magyar jelműzért ítélte oda.

— Miért str, Asszonyom? Fáj a szíve, hogy gyermeke gyöngye és sápadt. Hígyje el, változtatni rajta. Adjon neki naponta néhány táblácskát a Inom csomagegyeseköládésű A teca vitaminpátszerből és gyermeke bámulatosan hamar megerősödik.

— Hamis ötvényfölrések fedeztek föl Szombathelyen. Szombathelyről jelenti A Reggel tudósítója: Az egyik dohánnyereszében egy fiatalember hamisított 50 fölréssel fizetett. A trafikos figyelmeztette a fiatalemberre a rendőrt, aki előállította a fiatalembert. A kihallgatás során beismerie, hogy az elég primitív 50 fölréssel 6 hamisította. Házkutatást tartottak lakásán, de a nyomozás érdekében részleteket még nem közölnek a nyilvánossággal.

— A millió reklaémédula miatt bíróság elő állítanak egy kereskedőt. Esztendőkel ezelőt, amikor még uság volt az egy millió bankjegy, a Fenyő harisnyaház olyan reklaémédulákat nyomtatott, amelyeknek a színe, alakja és tipográfiája némiképp hasonlított a millióshoz. A rendőrség megindította a cégülajános Frisdmann Andor ellen a kihágási eljárást, mert tilos a törvény szerint megvásárolás alkalmas bankjegyeknek akár reklaémédulokra való utazása is. A járásbírósg megsejtette az eljárást, a törvénynek azonban az alsó bíróság az ügy érdemleges letárgyalására utasította. Csepny bíró ma tárgyalja ezt az ügyet a büntetőjárásbírósgon.

— Vilmos császár a korfui Achilleionban szeretne pihenni. Athénből írja A Reggel tudósítója: Dörpeld tanár, a híres német archeológus, aki a görögországi ásátásknál nagy munkát végez, meglátogatta Doornban a német császárt. Amikor visszatért Görögországba, fölkereste Zaimis miniszterelnököt és arra kérte, hogy a görög kormány adja vissza a korfui Achilleiont, mert a császár beleg és a lünderzép villában szeretne pihenni. A görög kormány, amely eddig a lefoglalt német vagyontul csak Dörpeld professzor tulajdonát adta vissza azon érdemek elismerésül, amelyeket az archeológiai kutatások terén szerzett, még nem döntött a császár kérésének teljesítése felől.

— Allandó röplőgépjárat terveznek Franciaország és Délamerika között. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: A Páris—latinamerikai légi közlekedési egyesület propagandaejtéjen bejelentették, hogy Mathis francia mérnök és egy tengereziszt mintegy nyolc nap múlva Goldth-gépen röplőútra indul a következő utvonalon: Marseille—Casablanca—Kandri-szigetek—Fernando de Noronha—Perambuco—Rio de Janeiro—Montevideo. Az ut célja, hogy a tervezett rendszeres járatok lehetőségéről szót adjon. A Franciaország és Délamerikai összekötő utvonalt körülbelül 1900 kilométeres napi szakaszokra kívánják fölosztani.

— A Frankfurti Vásár igazgatósága jelenti, hogy a vásár tartama alatt (március 27—30) a látogatók legelőnyösebb elszállásolásáról és ellátásáról gondoskodik. Díjtalan vízum és vasúti kedvezmények ügyében fölvilágosítással szolgálnak a tiszteltelt képviselő, Aczél Gyula, Budapest, VII. Rákóczi-ut 32. Telefon: József 118—10.

Örizzze meg fiatalágát!
Elizabeth Arden
összes készítményeinek lerakata
Parfümerie
Kosztelitz
V. Dorottya-utca 12. Telefon: L. 988-89
Külön e célra berendezett helyiségben díjtalan utmutatás az arc helyes dőlésdára
Kérjen prospektust!

UTOLSÓ 10 NAPJA A PERZSASZÖNYEG
eladásnak, mélyen, beszerzési áron alul, utolsó darabig
STEIN, IV, VÁCI-UTCA 1

LYONI SELYEMPÁR KOLLEKTIV KIÁLLITÁSA
OLASZORSZÁG CSOPORTOS KIÁLLITÁSA
DÍVATBEMUTATÓK

Német bársony-velvet-posztóipari kiállítás

FRANKFURTI VÁSÁR
1927 MÁRCIUS 27-30.

Fülvilágosítást ad a vásár th. megbízottja:
Aczél Gyula, Budapest, Rákóczi-ut 32
Telefon: József 118-10
Ingyen vízum. Utazási kedvezmények.

Az építészei csoport korlátozott: Az új lakás és annak kikepzésére

Butorozott szoba konyhával
keresetlik a VIII. kerületben kisnri család részére. Ajánlatokat „Othon” jellegre A Reggel kiadóhoz kérek

Ferenczi Sándor a 'The World'-ben nyilatkozik az öngyilkossági mánia lelki okairól

(A Reggel tudósítójától.) A newyorki 'The World' február 17-iki száma, amely vasárnap esti postával érkezett Budapestre, hosszú cikkben számol be arról a beszélgetésről, amelyet a nagy amerikai lap munkatársa dr. Ferenczi Sándorral, az ismert budapesti ideg-orvossal, a Magyarországi Pszichonálitika Egyesület elnökével Newyorkban folytatott. Ferenczi a múlt év októberében hajózott át Amerikába, hogy az egyik newyorki egyetem, a New School for Social Research meghívásának eleget tegyen s a freudizmusról két szemeszterben keresztül előadásokat tartson. A magyar tudós gyorsan kerekedett amerikai népszerűségének egyik fokmérője az az interjú is, amely a 'The World'-ben látott most napvilágot és amely az egyik legaktívabb amerikai lelki problémához kéri szakértői véleményét. Amerikában ugyanis — csak úgy, mint Magyarországon — az utóbbi időben

nek, kedvesnek vagy bárkinek, aki valamikor az illető egyén valamely vágya teljesedését megakadályozta. Néha is szerepel az öngyilkosság okai között, hogy ezzel a tettel utánaozognak másokat, de ez csak nagyon fűléletes ok lehet. Az az elhatározás, hogy ezzel utánaozognak valakit, nem egyéb, mint a szikra, amely rejtett érzelmek aknáját fölrobantja." Végül az amerikai közelet más megnyilatkozásairól is kérte Ferenczi véleményét.

A szeszitalomra

vonatkozóan a magyar pszichiáter ezt mondja: "Ez a tilalom nagyon érdekes és igen nagyarányú lélektan kísérlet. Annak ellenére, hogy ezt már gyakran kétségbevonatták, valóban sokan lehetnek Amerikában, akik régebben ittak és most a száraz törvény életbelépése óta nem isznak. Az itallal sokan narkotizáltak éreztett, öntudatlan hajlamaik; mostanában ezek mind felszínre jutottak. Bizonyság fogik az öngyilkossági hullám, továbbá a szexuális kérdésekkel problémázó szindarabok és a pornográf irodalom mai sikere ezeknek a tényeknek tulajdonítható."

— Miért? A régi tekintélyről senki sem hitte el soha, hogy olyan, mint a korikaurója. A mai tekintélyről, ugy látszik, ezt egyszerű elhinnék, tehát tilos a viceket meggrszkizni. Hiszen lehet, hogy jobb így, ha keserűség nem buggyan ki és nem éli ki magát nevéstében, hanem meggyűlik, megerjed és toxinokat termel a lelkek mélyében. De mi mégis jobban hinnünk az olyan tekintélyben, amit nem kell védeni és aki tekintélyt marad akkor is, ha karikatúrát rajzolnak róla.

— Zsilvay Tibor az elő pesti cserkészkerület védőnöke. A Magyar Cserkészszövetség I. budapesti kerületé vasárnap délelőtt tartotta meg a Lónyay-néni református gimnáziumban dístornéban tisztújító közgyűlést. Az elnöki beszámoló és a föltöltési jelentés után Zsilvay Tibort a kerület védőnéké, dr. Szankovits László elnökké, ügyvezető elnökké Sándor Jánost választották meg.

— Elővezeték Rudolph Valentino hagyatékát. Newyorkból írják: Ez a hét ismét Rudolph Valentínó hete volt Newyorkban. A szép Rudolph voltak olyan különböző ingóságai és érték tárgyai, amelyek pontosan nem tudták fölértékelni az örökösök, hanem elhatározták, hogy ezeket elővezetik. Az árverés e héten folyt le Newyorkban. Ez árverésen a pénz- és művészarsztochrakia teljes számban megjelent. "Rudi" ruhái, jelmezei, könyvei kerültek kálapács alá, de a legnagyobb érdeklődést a loyai keltették. Ezek között voltak azok a loyai is, amelyek Rudolph Valentínó utolsó filmjében, "A sejk fia"-ban közreműködtek. "A sejk fia" loyai Ganna Walska, a Budapestben is ismert amatőrférfi birtokába jutottak. Mc. Cormick, a híres gépgyáros, az amatőr operacsiós férje vásárolta meg azokat, valószínűleg abból indulva ki, hogy ha már hangot nem tud venni a feleségének, legalább "A sejk fia" loyai révén legyen valami köze a művészethez.

— A bécsi arzenál óratornyában találták a legtöbb eldögöt fejezve. Belsőül jelenti A Reggel tudósítója: Az arzenálban történt fegyverkerítés alkalmával fölgyitották az óratornyot is, amely a 19. számú kétemeletes épület fölé épült és amelyről azt hitték, hogy teljesen üres. A tornyunk egyetlen aianja van és ezt föllyitva, nagy tömeg fegyverraktározást találtak, amely a legtöbb esetben rejtett elraktározás.

nagyon elterjedt az öngyilkossági mánia, főképen az Egyesült Államok egyetemlein.

A "The World" munkatársa a következő címen számol be Ferenczi Sándornál tett látogatásáról: "Freud munkatársa nyilatkozik a fiataloknál öngyilkosságáról. Részben a szereplési vágyak, de részben a szeszitalomnak és tulajdonítható ez a mánia — mondja Ferenczi doktor, aki erőteljes irodalmankért és írogató színpadi játékaikért szintén a szeszitalom förrényét teszi felelőssé." A bevezető részben a cikkíró hosszasan foglalkozik a hírneves budapesti pszichonálitikus' egyéniségével, aminek során elmondja azt is, hogy: "Ferenczi több mint husz éve tanítványa és munkatársa Freud tanárnak, aki a pszichanalízis megalapítója és akivel Ferenczi már 1909-ben kintjár Amerikában, amikor Freud tanár benutálta a metéltet az amerikai közönségnek az amerikai egyetemeken." Ezután így folytatja cikkét: "Fölkerestem dr. Ferenczi Sándort St. Andrew-hotelbeli rendelőjében. Ferenczi doktor előcsés, élénk szemű, alacsonytermetű ember, magas homlokát, kopasz fejét ősz haj keretezi, arcát fészámtotta a gondolat. Angolul oly precíz-lással beszél, hogy az fölülészeg teszi mentegődzését a nyelvet illetően." Ami az öngyilkossági epidémia kérdését illeti, így hangzik a meginterjúzott Ferenczi válasza:

"Nem ismerem eléggé az amerikai gazdasági és társadalmi viszonyokat, hogy kiforrott nézetem lehessen arról, miért vált itt oly gyakori jelenséggé az ifjúkorúak öngyilkossága. Mert ezeket a gazdasági és társadalmi tényezőket szintén tekintetbe kell venni az egyéni eset körülményei mellett. Azonban a pszichonálitika általában megintott bennünket arra, hogy

a fiatalok öngyilkossága különböző üszitűk eredménye, amelyek mind visszavezet. hetők olyan jellemvonásokra, amik a gyermekben hatodik éve előtt alakultak ki.

Minden gyermek ki van téve szülők vagy más fölntelt emberek elnyomásának. Ez öntudatlanul gyűlöletet ébreszt benne az idősebb nemzedékek szemben, azzal szemben, amelyek az elnyomást gyakorolják. Ez a gyűlölet néha ellenállhatatlanná válik és akkor a halálra gyűlölkérésedést okozza. Néha odafejlődik, hogy az cagn megöli magát, vagy pedig a gyűlölet "aralokodosszály" valamelyik tagját. Az a tudat is elősegíti néha a halálvágyat, hogy az öngyilkosság tette fájni fog valakinek: szülők

— Szabad? Nem szabad? A puritanizmus egy negatívum. Nem szeret, nem eszik, nem fürdik, nem mulat, nem táncol, vasárnap nem játszik futballt, nem élvezi a művészetet és nem hord rövid szoknyát. Pittsburgban eltöltötték a szimfonikus hangversenyeket, mert a zene a puritánok nemiségét igazítja, Brocklinban nem engednek meg mozi, Daytonban nem engedik Darwin és egész Amerikában tilos a szesz. A puritánt minden nemileg igazítja, neki ennélfogva minden tilalmas, amit igaztó. Ezért látjuk Amerikában az erkölcsöt virágozni és ha az erkölcsöt beteljesíti az a negatívum, akkor az életre nézve beáll a szabadság. Szabad a kukluxklan, a nőgerincselés, szabad a világ legelső rablógylkos üzemét föntartani, szabad üzletben egymás nyakát kitékerni, szabad boxmérkőzésre a vértől kébbeborolni, szabad rendőroknak zsváuyokkal cimborálni, szabad az egész világot kiuzsorálni, szabad egyszóval minden, ami nemileg nem igaztó.

— Rendszeres gyűjtogatások Ostfjasszonyfán. Szombathelyről jelenti A Reggel tudósítója: Ostfjasszonyfán az elmúlt heten nagy tömegű tisztított s azota háromben is tűz történt. Csak a lakosság éberségét mulott, hogy a tűzek nem okoztak nagyobb károkat. A csendőrség véleménye szerint rendszeres gyűjtogatásról van szó.

— Mencia Carnicia, a Burghtheater merénylője férjhezment Bulgáriában. Szójjából írja A Reggel tudósítója: Még mindenki emlékszik arra a recelores merénylőre, amelyet másfél év előtt a bécsi Burghtheater egyik páholyában Mencia Carnicia követett el Panitza macedóniai fölkölvező ellen, aki a színházban belchall sebhebe. A bécsi bíróság a merénylőt 15 évi fegyházra ítélte, de később súlyos lűdobbaja miatt szabaddábra helyezték. Mencia Carnicia akkor elhagyta Bécest és hazatért Bulgáriába. Most egy Petric nevű kis faluból az az érdekes hír érkezik, hogy Mencia Carnicia megnagygyult és a múlt héten férjhezment Pance Michaelovhoz, a macedón királyt egyik vezérhez.

— Az 12. hírközlés ellenléki pártjának nagygyűlése március 26-án, délelőtt 10 órakor lesz a régi képviselőház ülésterében. A gyűlés tárgya: a hírközlés ügykezelésnek és az elűjárás mikédszének bírálatá.

— Rálott az anyjára és testvéreire. Szegedről táviratozzák: Frank József 26 éves felsőfelményi lakos szándékos emberlős kísérletével vádolva állott a szegedi förvényszék előtt. A vád szerint Frank 1926 októberében édesanyját megdöngölte, majd előváltta forgópisztolyát és rálőtt. A golyó csak könnyebben sebesítette meg az idős asszonyt. A lövés zajára előrohantak Frank testvérei, akikre a vádolt szintén rálőtt, anélkül, hogy elfalálta volna őket. A förtárgyalásn Frank sirva ismerte be tettét és azzal védekezett, hogy annyira részeg volt, hogy nem tudta, mit eszelezkik. A bíróság szándékos emberlős vétségében büntönek mondotta ki Frankot és ezért négyévi börtönre ítélte. Az ítélet ellen egy a vád, mint a védelem föllebbezést jelentett be.

— Arany bécsi ráfzetett néhány hónapot... Arany Gyűző bécsi, akinek különböző bünygyeiről oly gyakran és sokat írtak a lapok, nemrégiben újra szerepelt a büntetőbírószék előtt. Ezúttal ő volt a panaszos. Azt állította, hogy egyik bünygyében elrendelték a szabaddábra helyezését, de nem engedték ki a fegyházból és 29 hónapot át förvénytelenesen tartották fogva. Ezért kártérítést követelt. A keria azonban a kártalanítási igény megállapítása iránt benyújtott kérelmet alaptalannak találta és elutasította, jölhet, hogy Arany Gyűző csak 2 évi fegyházra lett ítélve a szóban forgó ügyben. Arany bécsi tehát erre az ügyre néhány hónapot ráfzetett...

— A 2-iteres Mercedes-Benz autóról. A berlini autókiállítás föseménye a 2- és 3-iteres Mercedes-Benz autók voltak. Ezek a két típusok sikerült a Daimler-Benz gyárnak egy közepes, polgári járművet, polgári aron forgalomba hozni. A 2- és 3-iteres típusok minőségben egyenrangúak az eddigiekkel és olcsóságuk ellenére is minden újítással rendelkeznek, amelyekre a Daimler-Benz gyár hosszú éveken át hozzászoktatta publikumát.

VIGSZINHÁZ KÁVÉHÁZ

GRILL ROOM

Ma és minden este

HERMAN

LEOPOLDI

Wien első humoristája a zongoránál

Különbejárat a Berlini-tér 5. sz. alatt

A kedvezményes vászonárúárusítás

nb. vevőimnek rendkívüli nagy előnyöket biztosít

Feltétlenül érdemes tehát bevásárolni

Klein Antal

ólvafűruházában, Király-utca 53. sz.

(Akácfa-utca sarok)

1927-es 6 hengeres 2 literes

MERCEDES-BENZ

POLGÁRI ÁRON

BÁRDI

Kossuth Lajos-utca 6

Perzsaszőnyeg alkalmi vásár!

Valódi perzsa-, szmirna-, argamán-, ebédli- és futószőnyegek, paplanok, takarók, bámulatos olesón árusítottak

Perzsa összekötők már 100 P-től

Német perzsa összekötő már 36 P-től

Német perzsa ebédli már 216 P-től

Fizetési könnyítések! Alkalmi vételek!

Kirakataimat saját érdekében tekintse meg!

SCHILLINGER BÉLA

Budapest VI, Teréz-közt 15. sz. alatt

Alapítva 1906. Árjegyzék ingyen és bérmentve

Négyezer ember nézte végig a sikerült ügetőpremiert

Novák a startnál elszókött Obsitossal s a nagy favorit, a ragyogó Pityke hasztalan iramodott utána

(A Reggel tudósítójától.) Tízhetes pihenő után vasárnap délután újra ügettek a lovasok az Erzsébet királyné-úton. Az idő kissé borúsra hajlott, de ez a tribünök élénk képén alig látott meg. Az első hely publikuma díszítváltott volt, mint rendesen, a második helyen pedig annyi ember szorongott, hogy ennél a legnagyobb napokon sem látott a kérdeménnyel pálya. A premier közönsége zugolódás nélkül vette tudomásul az

öt- és két pengőre fölemelt belépőjegyek új árát,

igaz, hogy ezzel szemben az egyesület is nyugtatót valamint, a pálya peremét feltöltette, belső részen virággyalakat borították, a tribünöket kieszínítették és a versenydíjakat — fölemelték. Pél 3 órákon szólalt meg az 1927-i versenyesztendő kezdetét jelző első esőngetés. A szezon első futamát egy Jura nevű hároméves lovaska nyerte meg mint nagy favorit. A kaballisták jó ómenként könyvelték el a szerencse az első utmutatását és nyomban megállapították:

az új versenyév favorit-év lesz.

A szakemberek természetesen a lovak kondícióját kutatták és aggodalmaskodtak a korai terminus és a kevés munka miatt. A változatos program gyorsan pergett le. Negyedik szám volt a premier tulajdonképeni eseménye, a

Tavaszi handicap.

Pompás látvány volt, amikor a tő indult meg-

jelent a remek állapotban levő, porhanyós pályán. A harmadik futam után a befentesek még a nagy hajtó-mumusról, Wiltshireről beszélgettek, hogy állítólag ő fogja az egyik favoritot, Incitert hajtani. De a skót fenomen budapesti kirándulása az alkalommal elmaradt. Sőt nem jött el Barton sem, akinek feleségét most operálták Bécsben és maga helyett sógorát, Ruzicska trénert küldte el. A hajtóváltás Inciter híveinek kedvét kissé lepassztotta s ez a körülmény bizony meglátszott a pusztaberényi ló kurzusán, amely a favorit kettős kurzusról négyre szókött föl. A ringben

Pitykében annyira biztak,

hogy a végén már paris favoritja lett a nagy mezőnynek. A start jó félórát húzódott. A verseny lefolyása szép és izgalmos volt.

Obsitos pompásan startolva, végig vezetve biztosan nyerte a versenyt,

a második, harmadik, negyedik és ötödik helyen küzdő lovakat csak a legrovidebb fejhosszak választották el egymástól.

A favorit Pityke kissé bágyadtan kezdett, de fokozatosan följött és bár remek versenyt futott, az óriási térhátrányt már nem tudta behozni. A verseny után Novákot, a győztes ló bajtóját, az ügetőverseny erősekké Janekjét a közönség tapsokkal ünnepelte. Inciter mint hetedik, a másodosorban fogadott Pannikám egész szerencsétlenül mint tizenharmadik haladt át a célkarikán. m. j.

A szakszervezetekről és a sztrájkjogról szóló törvényjavaslatok csak a többi szociális javaslatok után kerülnek a parlament elé

A közeli napokban kérdőíveket bocsátanak ki a szociális statisztika elkészítésére

(A Reggel tudósítójától.) Vass József népjóléti miniszter az egykoron és az aglegényadóról szóló törvényjavaslaton kívül — amelyről lapunk más helyen írunk — a most következő hónapokban egész sereg más törvénytervezettel lép a képviselőház elé. Az Országos Munkásbiztosító Pénztár reformjáról szóló törvényjavaslat tárgyalását már a jövő héten megkezdik a Ház bizottságai és még ebben a

hónapban benyújtja a miniszter az agkori rokkantságra vonatkozó törvényjavaslatát is. A tervezet címe:

öregségi és rokkantsági biztosításról szóló törvényjavaslat,

amely az ipari munkásoknak rokkantság esetén életjáradékot, illetve halál esetén övegyi nyugdíjat biztosít. A kormány elhatározta, hogy a biztosítást később az önálló kisiparosokra és a magántisztviselőkre is kiterjeszti. Még a nyári szünet előtt a parlament elé kerül az

országos szociálpolitikai tanács

felállításáról intézkedő törvényjavaslat. A tanács tagjai lesznek kinevezési alapon a legkiválóbb szociálpolitikusok, a munkásság és a munkaadók képviselői és a nagyobb társadalmi alakulatok megbízottai. A törvénytervezet szerint a szociálpolitikai tanácsot a közegészségügyi tanács mintájára állítják föl és a jövőben minden olyan törvényjavaslatot, amely társadalompolitikai kérdésekre vonatkozik, először ez a tanács fog letárgyalni.

Az állami munkaközvetítésről szóló törvényjavaslat szintén benyújtásra vár, ugyanigy a firdőjavaslat és több olyan kisebb törvénytervezet, amely az általános szociális népbiztosítás megoldására irányul. A

szakszervezetek kérdésében

és a sztrájkjogról szóló törvényjavaslatlalt csak az egyéb szociális javaslatok letárgyalása után lép a Ház elé a népjóléti miniszter. A szociális biztosítási problémákkal kapcsolatban a statisztikai hivatal a legközelebbi napokban kérdőíveket fog kibocsátani és szociális statisztikát készít.

„Expedíciót a bolsevizmus ellen irányul és megalkarjuk védeni az európaiakat!” — mondja Csang-Cso-Lin tábornagy

Páris, március 6.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Csang-Cso-Lin tábornagy a következő nyilatkozatot tette a „Petit Parisien” Kínába küldött külön tudósítója előtt:

— Mi mindannyian Kína egységét akarjuk, mint köztársasági államot,

a nép kormányát a népet és a nép által, mindenekelőtt azonban helyre kell állítani a rendet és meg kell teremteni a békét. A hatalmaktól azt kívánjuk, hogy a nemzetközi viszonylatokban egyenrangúak legyünk.

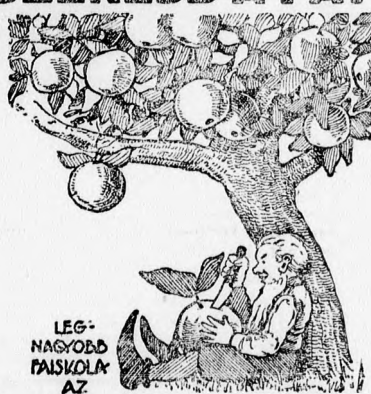
Mostani expedíciók egyesegyedül a bolsevizmus ellen irányul.

El akarjuk üzni a Jangce völgyéből a bolsevista déli kormányt, hogy békét teremtsünk. Mi szívesen tárgyalunk a Kuo-Ming-Tang-párttal a szélsőségek kizárásával és azzal a feltétellel, hogy a szovjet sem nyitlan, sem titokban nem avatkozik bele tárgyalásainkba. Tudjuk, mi a kötelességünk a Kínában élő külföldiekkel szemben s

életüket és vagyonukat védelmezni akarjuk.

Kína hálás lesz azoknak a nemzeteknek, amelyek nem várva be, amíg kiszorítják őket területükről, följajánlják nekünk segítségüket.

SZERESD A FÁT!

LEG-NAGYOBB PAISKOLA AZ
Ungváry László Rt., Cegléd
Budapesten egyedül IV. Váci-utca 33. szám
(azelőtt 35) Piarista-palota
Faiskolái és megőrzőgyék ingyen

Különös az ideai tél... Mindenkinek fájnak a lábai

Ugy látszik, hogy ez a rendkívüli időjárás, mely idén uralkodik, a lábakat érzékenyebbé teszi még a fagnál is. Bámulatos, hogy mennyi ember járál kínosan, vonszolva magát, mert kegyetlenül fájnak a lábai.

Ebből az alkalomból érdemes megemlíteni, hogy a Szent Rókus-lábsó, melyből egy csekély mennyiség meleg lábvízben főldünk, a leggyyszerűbb és leghatásosabb szer a különböző lábfájások ellen, melyeket a hideg és nedves idő, a fáradtság és a cipő szorítása okoz. A Szent Rókus-lábsósfürdő a lábvízet oxigénnel telíti és hatásosá teszi. Megszünteti egy csapásra a főlhorzsolásokat, a fájdalmas égetli érzéseket, fültöréseket. A legelhanyagoltabb lábakat is tökéletesen rendbehozza. A Szt. Rókus-lábsósfürdő

Hétszáz év átlatás megpuhítja a tyukszemeket és hasonló bőrkeményedéseket annyira, hogy azok kés és borotva nélkül kézzel eltávolíthatók.
A Szent Rókus-lábsó ilyen módon megszabadítja az embert a különböző lábfájdalmaktól annyira, hogy a szük, sőt új cipő olyan lesz, mintha évekig hordta volna.
Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy csomag ára 1 pengő 28 fillér.
Ha valahol nem kapná, forduljon a budapesti Szent Rókus-gyógyszerlárhoz, VII. Rákóczi-ut 70/c.

PAPAGAJ Erzsébet-körút 33
Minden este 10 órától 1-ig szenzációs slágerműsor

- „Aranyhárom” 7 arany szöveg klasszikus táncsoport
- 4 Tate and Tate kemikus tánckrabáták
- Tegge táncfenomen
- Darinka morfiutánc
- 6 Lisa Capo spanyol csodátáncosnők

Papagáj-görül, stb. 20 remek szám

FARKAS IMRE új operettje, a
»REPÜLJ FECSKÉM«
a legszebb, legkedvesebb operett a legjobb előadásban
KIRÁLY-SZINHÁZ

„Elég volt már az életből“

— mondotta egy 71 éves miniszteri számtanácsos, aki vasárnap gázzal megmérgezte magát

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt Fény-utca 2/c alatti lakásán a nyitott gázcsap mellett

eszméletlenül találták Martin József 71 éves ny. pénzügyminiszteri számtanácsost. Teste már egészen meg volt meredve; a házbeliek, akik rátaláltak, mesterséges légzéssel igyekeztek életre kelteni, ami egy negyedóra munka után lassan-lassan sikerült is. A mentők ezután az úregurat a Rókus-kórházba szállították, ahol apólis alá veték: *egy-két nap múlva már el is hagyhatja a kórházat.* Martin

számtanácsos évek óta teljesen egyedül él szerény nyugdíjából. Lakását is mindig maga tartotta, emberekkel alig érintkezett. Mivel a legnagyobb ritkaság, hogy valaki ebben a korban öngyilkosságot kövessen el, a mentők az eszméletre térített úreguról megkérdezték: *nem véletlen baleset okozta-e a gázölést?* Martin számtanácsos erre nagyon határozottan ezt felelte: *„Nem,*

én akartam meghalni.

71 éves vagyok, elég volt már az életből...“

Geraldny új darabja, a „Son mari“ a párisi tavaszi szezon első nagy sikere

Páris, március 2.

(A Reggel tudósítójától.) Paul Geraldny és Robert Spitzer legfrissebb közös vígjátékának: a „Son mari“-nak ma este volt a főpróbája a Théâtre de la Michodiere-ban, Páris művész körének legélénkebb érdeklődése mellett. Geraldny ugyanis ma fölöttébb aktuális. A komoly és megérdemelt költői népszerűsége fölül azért is, mivel a feleség, a nálunk is rendszerezett Germaine Lubin, éppen a napokban hagyta el őt, egy tulságosan pertraktált szerelmi boldrány után.

A darabban egy asszonyt, aki valahogyan lelkileg távolmaradt a mai élettől: dzsejz-bendől, a tányélt és a flörtölt, rosszul sikerült üzleti utjáról hazatérő férje azzal gyanúsít meg, hogy megcsalja őt egy fiatalemberrel, aki pedig csak azért jött föl az asszonyhoz, hogy egy közös leányismerősükről, akit esetleg feleségül szándékszik venni, információkat kérjen. Az asszony, aki ártatlan, szelíd és a rajongásig szereti az urát, a megbántásokozta nagy izgalomtól szóhoz sem tud jutni és így férje megmarad abban a hitében, hogy a felesége valóban megcsalja őt, sőt — amiut a fölönös végén mondja — *talán nem is először.*

A második fölönösban újra megjelenik a félreértést okozó fiatalember, újra tanácsot jött kérni az asszonytól, akibe most már a beszélgetés folyamán komolyan beleszeret és ezt tüstént meg is vallja, amire az asszony kiadja. Közben a férj „megbocsát” a feleségnek, akit tulajdonképen nagyon szeret, de az

asszony tetteiben, esalódottan zokogja, hogy: „köszönöm“...

Végre a harmadik fölönösban a férj megtudja az igazságot, hogy a felesége tényleg nem csalta meg. *De már későn. A fiatalember megint itt van. Most már az asszonyért jött.* Az asszony, csakhogy szabadulni tudjon tőle, azt mondja neki, hogy hagyja őt, ő mást szeret, neki szeretője van. De a fiatalember nem tágit, hanem kijelenti, hogy ezt még akkor sem hinné el, ha förténetesen egy más férfi karjaiban látná. Erre ezután az asszony is beléje szeret és a hazaérkező férjének mindent őszintén elmond és kéri, hogy adja vissza a szabadságát, hogy boldog lehessen. De a férj csak mosolyog, mert: *az igazat nem hiszi el.* Sőt nagyfőnyesen az asszonyt egyedül hagyja a fiatalemberrel: a fiatalemberrel, aki végre feleségen, alázatosan nyul az asszony után, *niközben megmondja, hogy Alfrédnak hívják. Mindaddig az asszony csak a vezetéknévet tudta.* — Eddig a történet, amely olyan illatos és napfényes, mint a nizzai mimózá-állék levegője. Geraldny — őt érezük a darab-ból — megmarad a csöndes, keresetlen és csupasz poétának. *Halk, riadt és művészi minden szava. Himai kell neki, amikor halkan, alázatosan megszólal.* Az asszonyt Martha Regnier játssza. Ennek a csodálatos művésznőnek, aki pedig már jóval túl van az első fiatalágán, minden mozdulata, a legkisebb gesztusa, a hangja, a szíve, csupa műzika. *Ó a franciák! Varsányi Irénje.*

Vajda Pál

A „sejk fiá“-nak szerelme az „ir mosogatóléánnyal“

Hogy vette meg Sam. Goldwyn Bánky Vilmát heti ezer dollárért és hogy adta el heti háromezerért az United Artistnak

(A Reggel munkatársától.) Egy filmet mutatnak be ezen a héten Budapesten az egyik nagy mozgófényképszínházban. A film címe: *„A sejk fia“*, *Valentinonak utolsó grandiózus szereplése.* Nehezen lehetett volna ennek a villogó szemű, olajbarna arcú olasz fiúnak jobb szerepet találni, mint a sejk fiának izgalmasan forró, száguldó, vágató szerepét, amelyben a film

e felístenének egész erotikus szépsége, a szeméből, a pórsnáiból, egész leopárdszerű lényéből úgy süt és világit, mint a perzselő olasz nap a szittai éj alatt. Amikor Valentinót megkérdezték, hogy ki legyen a partnere „A sejk fia“-ban, Valentinó azt felelte, hogy *Bánky Vilma.* *Pedig akkor Pola Negri már a menyasszonyja volt.* De Bánky Vilma szelíd szépségét akkor már egész Amerika csodálta „*A fekete angyal*“ című filmben és

Pola Negri hiába íratta meg róla, hogy olyan izléstelen, mint egy ir mosogatóléány.

Berlinből visszküldték Budapestre arról, hogy nem tudják használni. Engel Fülön, a

Tavaszi Idény

Lussinpiccolo - CIGALE Kurhaus Dr. RAJNIK

Fölvilágosítás és prospektus VII. Vilma király-né-ut 11 (Telefon József 14-51, délután 4-5 között)

Legragyogóbb primadonna — Kosáry Emmy Legszébb operett a Biborruhas asszony Legolcsóbb helyárák a Városi Színházban

Főszereplők:

Kosáry Emmy, Király Ernő, Orosz Vilma, Sziklay József, D'Arrigo Kornél

Fanamat budapesti képviselője véletlenül találkoztott vele egy délután a Newyork-követségben, rohant vele szembe autóján a Hungáriába, mert tudja, hogy Sam Goldwyn, a Metro Goldwyn elsőbbségű perre mutat elvitatik Budapestre. A hotelben már nem találták meg a filmpártit. Rohant a pályaudvarra, és

Goldwyn leszállt a vonatról, visszatért a Hungáriába s az esti vonattal már vitték Bánkyt magával, egyenesen Amerikába.

Bánky akkor már zsebében volt a szerződés, amely ezer dollár heti gázsió biztosított neki a Metro Goldwyn vállalatánál. Amerikába való megerkezésük után két héttel

Sam Goldwyn eladta Bánkyt heti háromezer dollárért az United Artistnak. (Gloria Swanson öt évig dolgozott ugyanígy Sam Goldwynnak.)

Ma pedig az egyetlen, az igazi sztár, akiért örömgépez Amerikát. — Bánky Vilma, a budapesti detektív-főfelügyelő kisleánya.

Bánky most tartja Amerikában ugynevezett „sztár-turnéját“. Ami annyit jelent, hogy ötvenetagi rendezőbizottság utazik előre, diadalokkal, jehérruhás kiscsónokokkal s a munkások és statiszták egész tömegével, minden amerikai városba, ahol éppen valamelyik Bánky-filmet adják és óriási reklámmal bejelentik, hogy a sztár, filmjének bemutatójára személyesen megérkezik. A sztárt a polgármester hivatalosan fogadja, óriási ünneplés, bankettelés az egész vonalon.

ez alatt pedig a bizottság lebontja a diadalkapukat s a statisztáival külön vonaton utazik tovább a következő városba.

Bánkyk Amerikában más nevet akartak adni, de ők ragaszkodott ahhoz, hogy Vilma Bánky maradjon. Az újságok pedig külön megnagyarázzák a publikumnak, hogy hogy kell a nevet kiejteni. Hogy nem „Benk“ és nem „Benkő“, hanem „Bánk“, magyarul!

Valentino megbetegedése előtt néhány nappal kérte meg a kezét. Ahogy néztem őket a filmben, amelyet Londonban is láttam, szebb pári valóban nehezen tudtam volna elképzelni. Ahogy ez a mennyből szép, arany-szöke, ezéld kisleány odahajta édes kis arcát a forró olasz fü szíve, iznos vállára, ahogy ábrándos, ibolyáké szemével szerelmet vall egyenesen a fü lelkének, ez a legszebb költemény, a legzöngéb dal, amit költő valaha megírhat. Egy kis imbolygó, csillogó szentjánosbogár fénye ő az isteni szikrának, amelylyel a lángokban és fényekben való előesésre stigmatizáltak. Ok keffen tehát többek, mint színesek. A megfoghatatlan és megérthetetlen örökézelőség fölvilágító, elvillanó fényét, a szívdobogás titokzatosságának ütemét. De ez minden. Geniek. Es Bánky Vilmának az életben rekedtes, szinte kelletlenül hangja van.

A film gyönyörű. A száharai fölvételeken ott izzik az algéri éjszakai minden titokzatos szépsége. Nem árthatnak neki — kilrjuk a nevet — egy Kiss Jenő nevű ur szörnyű fölíratai, tehetőségen mondati sem. Ezt az urat kel-leve kicenzurálni és nem „A éár leány“-nak ártalmatlan, szépséges jelenéit. (e. z)

XII. BÉCSI NEMZETKÖZI VÁSÁR

1927 március 13-tól 19-ig (Művészeti vásár 13-tól 20-ig)

Nemzetközi autómobil és motorkerék kiállítás

Lengyel kiállítási és találmányok

Niászkiállítás

Reklámkiállítás

Mezőgazdasági minikiállítás

A háziállat

(Allattartási és állatpolási kiállítás)

Ételmiszer- és élvezeti cikkek kiállítása

Vízum szükségleten. — Vásárigazolvánnyal és utlevéllel szabad határátlépés Ausztriába

Jelentős menetdíjmérséklés a magyar és osztrák vasutakon, valamint a Dunán. — Csehszlovák átutazási vízum szükségleten

Vásárigazolványok 4 pengőért kaphatók az alábbi helyeken:

Wiener Messe A.-G., Wien VII., valamint alábbi tisztelőbeli képviselőknél Budapesten:

Osztrák Követség, V. ker. Akadémia-utca 17.

Schenker és Társa, V. Nador-utca 26. Postablök 55.

László Gy. A., V. Vilmos császár-ut 12. Tel.: T. 132-59.

MAV. Hivatalos Menetjegyzőiroda, V. Vágadó, Kökja, I. Gellért-tér 1. " " " " VIII. Baross-rér 15. " " " " VII. Rakóczi-ut 9. " " " " Corvin Arúház, Biána Lujza-tér " " " " II. Lánchid-u. 1. Dráva-Száva-Adria (Déli-vasut) Menetjegyzőirodájában, Royal Szálló, VII. Erzsébet-körút 43-45.

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt Mondja, kedves Intim Pista,

de tegye a szívét a kezére: tényleg olyan nagy siker a „Pas sur la bouche“?

— Heccegem, öné a szó és nem enyéni; ön érkezett Párisból és nem én.

— O, megátalkodott ázsán provokatőr, közveszélyes színházi aszfaltbetyár, mindjárt le-tartóztatlam! A színház hölgyeit le meri szólítani elől-hátul, kívül-betül, a színház darabjait nem!?! Hogy abban a bülesseges belügyminiszterumban nem küldenek ki a maga erkölcs ellen egy razzizó csoportot, aki bevetné már magát ebből a tavaszi pesti kirakatóból.

— Atmennek a párisiba!

— Ez az, látja: a párisi kirakat, illetve annak az ikertestvére. A főpróba és premier lázában számos szeriesek emlegetése és a becsipett fan-lázia álmódosza a fő-és pötépénzárakról, amelyek „nem tartanak déli szünetet!”, holott a „Csokiról-csókra” — bár igenis a legdelikátabb, siker, de — semmiesetre sem forradalom; nem, nem örömgének és nem timentnek az emberek, a lovasrendőrség osztályai sem örök az Izabella-teret, bár a magyar formájában már nem is francia, hanem egészen és eredetien — Helai-darab (az adaptáló-művészet fejedelmien esillogó soltair-je), az üdözetkészségnek ebben a házard kiállításában és a tehetséges színészi produciók ily embarras de richesses-mellett minden sikert megérdemel. A Magyar Színház sorvadó, pisálkáló csillaga egy költő mosolygó szívének és néhány páratlan színész tehetségének jóvoltából most újból fölrugogott. Látják, uraim: semmi szükség a bubifur-zurás kigazda-kisasszonyra, a charleston-nagygyamamára és a többi sivár, kedélytelen Pesten hangszertel jazz-band darabára. Kérjének bocsanatot egész szezonban méltatlan földá-tokkal megkínzott, kompromittált művészeik-ből!

— Akik?

— Akik között elsősorban Csontos barna profija, szelid kék szemű, aranyos hőbortjai mulattattak leginkább. Ahogy frakkban, szá-jában szivarral, a whiskey-szóda mellett ül a második fölönás szalonjában és hallgatja a jazz-band szinte suttogóan halk hawaii dalát s ahogy aztán azt a dalt a negyvenéves férfi rezignáltságával, forró szomorúsággal, belülről föl-fölsíró, fölsukló bánatával elnéklí: mintha egy esellő messzi bugását hallanók egy fehér márványterraszon a szikrázó, tropikus ég alatt. Titkos a paradicsommadár színeit, tollait, pompáját s — hangját vízi bele az előadásba; testi gráciája, hajlékonysága, kékre festett szemhéjjainak ámatagon mámoros reb-benési, kigyúzó táncatrakciói és az az ál-lándó perszifláz, amellyel nemcsak a szerepét, de az operettet hancurozó drámai színésznőt is állandóan eszofolja, e műfajban a legművészi-bb ripacsprodukción. Üdítő frissesség árad Gombas-zógi Ellőből, szinte szeretne beharapni az ember, oly duzzadó és kiedánatos. És Berky Lili elefantosra festett portréja mellett, Kertészén, Dénes Gyurkán és Z. Molnáron kí-vül jusson egy jó szó Molnár Vera tanagra-gijájának is, aki néhány centiméternyi iz-galmassal meztelenséggel és selymharisnyás lá-bával követeli jussát a sikerből.

— Ohóhó meztelenség! Vigyázat, erre jár-hat a főkapitány!

— Egy mondatot hadd mondjunk mi is er-ről a legújabb rendőrségi társasjátékról. Nem az a legborzasztóbb, hogy a rendőrtisztek cenzurálnak, hanem az, hogy azok cenzurá-znak, akik annyira műveletlenek, mint a cenzu-rázó rendőrtisztek. Nem hiszem, hogy lenne rendes öldögimnazista, aki ne hallott volna még a milói Vénuszról, Rubensről és Vaszary Jánosról. Rémes, hogy rendőrtiszt van ilyen. Ha azonban ez nem a műveletlen-ségtől van, akkor meg kell bolondulni az er-kölesrendészt misztériumától! Miért erköles-telen a meloszi Afrodite és miért nincs baj például a városligeti szökőkút meztelen nim-fával, holott azok teljesen pucérok, míg az a Vénusz csak derékig, mint a Calvin-téri kut hölgyei, akik megint nem erkölestelenek. És miért csak a hímnemű ifjuság olyan ingerlé-keny — erkölesileg? Kislányok is elandolag-hatnak a Nagy Kristóf előtt, sőt a millenáris emlék alléval kapcsolatban is gondolhat-nak pajkosakat. Ha jól meggondolom, Szent Sebestyén is lehet erotikus. Nem is beszélve aztán arról, hogy akármelyik uri bál hölgyeit, ugy, ahogy vannak, cakkumpakk el lehetne kobozni, az elől-hátul dekolletásuk miatt. Hát rőndnők köll lönni és minden állam ialp-köve a tiszta erkölcs! Szent igaz! De ilyen bornirtságok csak a Mikosch-legendákat öb-resztik föl a külföldön és réhejbe juttasszák ezt az elhibázott akciót a belföldön. Titokzatos dolgok ezek, tudja...

— Na és mi a titokzatos tilka annak, hogy Mókuai-Farkas Imre méltóságosnak mindig és újból sikere van?

— A Farkas Imre-operettek tilka ugyanaz, ami a Farkas Imre-versekét volt, amíg ez a cigányképi, hamiskás szemű, méltóságos im-positor bucsut nem mondott azoknak a szic-döglesztő, édes kis poémáknak, amelyek szerel-mi bacillusokkal inficiáltak Nagy-Magyar-ország ural kisasszonyait. Farkas Imre nem collstockkal, nem tolvajszerszámokkal szer-keszti dalos játékeit, au contraire, egész szívét bennük van. Ez sikerének legelső tilka. A második: Imrénknék a ma lélekpesztítő prózá-jával semmi dolga. Megengedheti magának azt a boldog luxust, hogy a közelmullban el-jen. A királyi Ferenc József, a miniszterelnöke Tisza Pista, esetleg Széll Kálmán; nála hat ropogós szómlé most is egy hatos és egy üveg pezsgő kétföröntőven. Hát nem muszáj imádni ezt a mindenki nosztalgidáját, ezt az elmúlt, paradicsomi magyar világot! A „Repülj, Fecekm” ugyanaz, mint a többi Farkas és még hozzá buzakékszin huzárattillában. Ha aztán a kissé bágyasztóan érzelmek, mézeuk-ros jelenetekből huznak (Vadly) és több teret adnak a vidám hancurozásnak (Halmay, Bil-ler), ugy a „Repülj, Fecekm” ennek a bal-jóslatu szezonnak a favoritja, akárki meg-lássa! A legtöbb taps, ah, oh! és elragadtatás — a Farkas Imrét, persze, vasárnap este a kis méltóságost majd a vállára kapta a publikum. A szereplők közül Latabaré elérzékenyült ba-ráti ölelésünk. Nem esodálkoznék, ha holnap Hevesi boszerzódtné a Nemzetibe...

— Oriási!

— Végre! Azt hittem, megnémult. Igenis, Latyi, mint mord jellemző színész meghatóan, elképesztően a helyén van. Küry nem kapott annyira nyiltszíni taptot a „Nebántsvirág”-ban, mint kedvencünk a megbántott, zord apa szerepében. Halmay, hogy a félmullná marad-junk, a népszínház Kóvász Miska legdrágább pillanataira emlékeztet; Biller újra megtalálta a jövedelmét, a biztonságát, a kontaktusát a kö-zönséggel és — a hangját is; Vadly szöke és kék, ábrándos töltöttgalambocskó, aki soha a partnerének, mindig a nézőtérnek vall szerel-met; Nádor ezuttal kellemes, férfias jelenség, nem áfektáns és igazán szépen énekel; Szirmai Imre bátyánknál csak egy elragadó, üdítő fekkó fiatalból, Kerekes György egy Bilitsky-kedett szerepében: Kászonyi kisasszony viszont...

— Tehát a befutás sorrendje?

— I. Latyi. 2. Halmay—Biller—Kerekes Gy. 3. Nádor—Szirmai. 4. „Repülj, Fecekm.” 5. Kászonyi.

— Ezek után alattvalói hódolattal batorokodom érdeklődni O felsége a cárnó hogyléte iránt.

— Érdeklődését jelenltem fogom a Felsőnek; alkinél szebb asszonyt, tökéletesebb színésznőt és fenségesebb uralkodót Mihailovics had-nagy valóban nem találhatott a szent birodalomban. Kosáry fölvetett szép szöke fejt, ki-rálynői termetét, büszke tekintetét a szerzők álmaiból lopta a Sebestyén-rezsim a színpad valóságába. Végre sikert aratott — Budapest-en is. Partnere, Király Ernő, meglepően — jó já-tékban, ha hangban nem is. Csupa forró illuzi-tele van vele a színpad; nyugodtan katedrát adhatnak neki, hogy férfiaságra, elegán-cióra, uri színpadi modorra tanítsa a kollégáit. Orosz Vilma testere a karriérszínalás véggyá-tól, erőszakos és tüzes, mint egy kéleves telvér, csikó még, de biztos derbyerack. A rokonsze-ves Lőrinczy Vilma hangját még Kosáry esil-tingelő szopránja mellett is szárnyalón szép-nek találjuk és Sziklay Józsa ellen sincsen ki-fogásunk. Ugynevezett „römök” burlesk-figura Pataky rezessoru, rézséges kozákja.

— Szóval, hát, ha jól értem...

— Egészen jól értette. Az operett librettója kitűnő, elegáns mese, a zenéje színes, igazán minden rekvizitum együtt van arra, hogy en-ek a kutyafigül Gézának a legkomolyabb sze-rekenesje legyen vele. Pedig, látja, nem is Zer-kovitz írta az ügyet.

— Apropos...

— Igen. Hát hol vannak a nagy attrakciók, a Tarján-rezsim Grockja, Little Tiche-e, Barbett és a többiek? Legalább egy jó Eisemann-kuplét hallanánk már egyszer ezen a szin-padon...

— Szaladjunk be gyorsan a Belvárosba!

— Vagyis a Belvárosiba, ugyebár? A Hon-thy-séjournak páratlan sikere van. Ma már feddiki konturokat mutat ennek az új, szöke esodának a népszerűsége, amit nemcsak a szótétér, de a kullisszák mögött is valóság-gal ünnepelek minden este. Közben pedig ki-bontott vitorlákkal manőveroznak a „Bos-nyákok”-kal.

— Hát azt tudja, ugy-e, hogy Nagy Samu írta, aki hozzátérték által már nagyon régen titkos tippnek tartott, érdemes és érdekes író. Akinek az a furcsa színdarabja Ludvig Thoma, Sternheim és Gogol irásainak régiót-ban és miliójében mozog. Olyan öseredeti ma-gyar tónussal, a kisvárosnak olyan örökké lló hangjával s amellet a mulatságnak olyan tömegével, hogy sikerében a színház a leg-erősebben bízhatik. Tartalma egyelőre és egész röviden: egy alapjában tisztességes és becsületes asszony csak úgy tudja a jöhrme-vét megmenteni, ha — szeretője lesz valaki-nak. Főszerepeit Makay Margit, Hegedűs Gyula, legújabb fölfedezettünk, Dolly Ferenc, Simon Maresa és Forray Rózi játsszák.

— Pletykát!

— Előbb egy vidéki táviratot: Halasiné-Ser-főző Etel 40 éves színészi jubileumát ünnepe-lék tegnap Debrecenben. Stella Gyula, az Országos Színészegyesület elnöke fölvoltva a kultuszminiszternek a jubilánshoz intézett meleghangú üdvözlő levelét, aztán átadtak Halasinának a közönség megemlékezései egy 2500 pengőről szóló takarékpénztári betétköny-vet. Miután is színrerült ünnepi előadás-ban az „Obsitos”, amelyben Halasiné a nagy-asszony szerepét játszotta.

— E min teszi. De most már mégis csak a pletykát, könyörgöm!

— Férjhez megy a legkisebbik, — nem Hor-vát-, hanem — Schiffer-leány, a margitszigeti Schiffer-dinasztia leánya. A vőlegény egy Wimpffen gróf, tizenhétzer hold ura, a meny-asszony negyvenmilliót hozományt kap, de az is lehet, hogy a dupláját —: ime, a legfris-sebb pesti házasság...

— Don-Kozák Korus I. hangversenye felejtőtelően élmény volt a Viazdó utcafelé megöltő közönségnek. II. hang-verseny teljesen új műsorral e hó 8-án, kedden (V. 19). Jeryek Bárdnál. (Koncert.)

— Titkos Honát városszónnyá avatják a Kővessy-Vár nagy eceján kedden este hál-kor a Royal termében. A Kővessy-Vár színészei ezután vidéki ripacselőrást mutatnak be.

**Budapest
valamennyi színháza részére
megvehető jegyeit**

IV. Kossuth Lajos-utca 8. szám alatt
Pfeiffer Ferdinánd (Zöldler testvérek) színház-
jegyirodájában. Telefon: József 28-21

Belvárosi Színház
Mikszáth
Herczeg
Karinthy
Hevesi
Zágon

KÉK és PIROS
LEPKETÁNC ≈ A BOR, AZ ARANY és AZ ASSZONY
Honthy Hanna

VASBUTOR
Üllői-ut 48/22. sz.
II. FLOTTA 52.
FÜMEL-UT 3.
HAIDEKKER

MOZI

VÁLASZOM A KRITIKÁRA!

— Irta Lillian Gish —

Lillian Gish, aki az amerikai sajtóban sok vita és nézeteltérés tárgya, a „Bo-nének” amerikai megjelenése alkalmából róla írt tanulmányokra a következőket válaszoltva egy cikk keretében:

Nagy közönségsiker és meglehetősen hideg kritikák fogadták a „Bohémek” bemutatóját. A kritikák nem a filmre vonatkoztak, hanem a személyemre. Ezért kell válaszolnom reájuk. Régi, évek óta tartó vágyom volt a Mimi szerepe és nagyon sokat foglalkoztam Mimi személyével. De nem azt a Mimit akartam játszani, amelyet Murger rajzolt meg, hanem Puccini hallhatatlan operájának Mimi-jét. A film alapja is az opera szövegkönyve, nem pedig Murger regénye és én azt hiszem, hogy ezt a Mimit jól eltaláltam. Legalább is a zenebarátok, akik ismerik Puccini operáját, nagyon jónak találták az alakításomat.

A Murger Mimi-je ugyanis egészen más, mint az operé és véleményem szerint a regénybeli Mimi nem is tudná Rudolphot nagy munkájára inspirálni.

Ezért tartom a Puccini-féle verziót logikusabbnak a kettő közül. Célunk az volt, hogy az opera romantikáját adjuk vissza, a nagy, igaz szerelmet és úgy érzem, hogy ez sikerült is.

A kritikákban azt is sokszor a szememre vetik, hogy nem vagyok képes sokoldalú szerepeket eljátszani. Már sokszor fölajánlották, hogy valamelyik szerepemet úgy válasszam meg, hogy sokoldalúságom bizonyításával elhallgattassam ezeket a kritikákat. De én csak azt a szerepet játszottam el, amit szeretek. Mimit szerettem, eljátszottam és minden kritika ellenére, a közönség ítéletének helyességében bízva, látom, hogy jól tettem és jól játszottam.

amelynek ebben a kérdésben sincs véleménye. Ez a kategória a papushősök válfaja.

A papushősök valamikor a „Meggondoltos Blätter” fénykorában legjobbat szerepük egyénisége volt a h-mornak

és a férfiak. Ma ezt az alkot a humoristák jogkörébe adták, mert az a tudás, pedig az az alkot, ami a nagy és él és megvan. Csak éppen nem szerepel és bizonyára nem őrözik bele az erkölcsvédelmi rendelkezésbe.

De hogy maga az ember válfaj, a papushős, valóban létező dolog a humor, az „A papushős” géniusz film, amely esztétikusan jók munkát a Kamara, Corvin és Orion műstán, a legteljesebb mértékben igazolja. Siegfried Arno, egy egyszerű és öleletes német komikus játsza a cím szerepet, míg a női, aki a papushősön uralkodik, Ossi Oswald, a legújabb hollywoodi színésznője majd a cím szerepét, belátja, hogy Ossi Oswaldt érdemes elfogadni uralkodónak, annyi kedvességgel, annyi bájjal és ölésséggel tölti be a női szerepét. Ossi Oswald filmjei nemcsak nagyszerű témákkal, hanem pazar alkalmakkal és főmunkákkal, mint a „Kamara” és „A papushős” ebben is veri Ossi Oswald összes eddigi film-produkcióit.

Kohn és Kelly utóda — Brien és Greenbaum

A mozikközönség előtt nagy följáratul emlékeztet az a rendkívül nagy siker, amely nemrégiben a „Kohn és Kelly” című vadkötet ötletes vígjáték kísérte. Ez a siker, amelynek hullámait Amerikából indultak el, arra késztette a First National-gyárat, hogy ebből a témakörből, a kereskedelmi világ tréfáiból és komoly versenyéből, újabb filmscénariót készítsen. Ez a filmscénario elkészült, a film is befejeztetett és esztendőben már a budapesti publikum elé hozza a Foxium-filmstúdió.

„Necető papók” a címe ennek az új Kohn és Kelly-stílus vígjátéknak, amelyben azonban természetesen már nem szerepelnek olyan proumisszióztalan a felekezeti szempontok, miát az első filmben, hanem sokkal diszkréttebben és finomabban őrözik el a kereskedelmi ügyletek mögött rejtő személyi motívumokat. A film főszerepét Georg Sidney, Amerika legnagyobb és legkedveltebb vígjátéki színésze játsza.

Georg Sidney az amerikai komikusok királyja, aki eredeti eszközeivel, természetes játékaival, groteszk gesztusaival, mindig megkacintatja a publikumot.

Az amerikai kereskedelmi élet pompás ötletei, a versenyzés mérsékelt és észlelt illusztrációk a pompás és fordulatban teltek, amelyben még Charles Murray, Vera Gordon és Jack Muthall vállaltak nagyobb szerepeket.

E vígjáték mellett a komoly színdarabokról a „Borzalmas éjszakák” című film gonoszokból, amelyben Conrad Veidt, Reinhold Schünzel és Anita Berber nagyszerű trükkjeit igazán komoly színészi játékaival nagyszerű műveltek.

A reklám hazájából

Akik Amerikát megjárják, azok szinte lángoló entuziaszmaival beszélnek arról, hogy milyen ragyogó, milyen öleletes, milyen eszderolatos az amerikai reklám. Minden és minden a reklám szolgálatában áll. A felhőkkel a földmunkálatok, az autók, a repülőgépek és a számtalan egyéb minden eszközt felhasznál az amerikai reklám. A magyar olvasó tágra nyit szemekkel olvassa az amerikai reklámról szóló cikketek és sorokat, igyekszik elképzelni azt, amit a sorsok elkészítettek nekünk, de a valóságot nem tudja fantáziájával megközelíteni.

Hogy a valóságot — valószínűleg lehesen látni, arról csak a film gondoskodhat.

A valóság illúziója a film tudja nyújtani és adni és az a kitűnően sikerült amerikai film, amelyet „A reklámkirály” címmel esztendőnk leg bemutatni a Palace-filmstúdió, ez az amerikai reklámhadjáratot hozza fantáziánk közébe. Jonny Hynes, a kedvelt amerikai komikus áll a középpontban ennek a pompás amerikai vígjátéknak, amelynek ötletei, fordulatai és az amerikai reklámhadjárat kihasználja magát epizódjai életjelei végig lebilincselik majd a publikumot.

Páratlan magyar mozisiker!

BEN 150. HUR

előadása

a Royal-Apollóban kedden este negyednyolc órákor

Az uniformis — mégis csak uniformis

A régi Nemzeti Színház színpadán egykor sok dalfias főhadnagyi uniformis szerepelt. „A dolovai nábob leánya”-nak Tarján Gidája volt ennek a főhadnagyi fölönulásnak a legnépszerűbb alakja, de utána következett rögtön Rónay főhadnagyi ur, az „Ibolyafaló”. Ami romantika, ami rózsaszín szerelem a XX. század első éveiben és a mult század kilenvenes éveinek végén megdöbögött a az ifjú feleszivek, annak mind Gida és az „Ibolyafaló” voltak az álomhősei. Azután jött a világháború, teli letűntünk uniformissal, mindnyájunk lelkére egyenruhát huztak az idők és a viszonyok és a főhadnagyi atilla népszerűsége elhomályosult.

De most, hogy a főhadnagyi Ismét tört hátt, átkerest az emlékek ruhátrából a főhadnagyi uniformis és ha a színpadon a Noszty-fü aratja le a bűnt és a tisztát egyenruhával, a filmszínházban is diadalmasan hoztja meg a szíveket az „Ibolyafaló” készséges parolija.

Harry Liedtke, aki már régen népszerű színésze a magyar publikumnak, idén valóságos katonai ruhával vette le a szíveket. De a végző győzelmet esztendőnk fogja aratni, amikor a Corvin és Orion-színházak be fogják mutatni az „Ibolyafaló”-t, a Nemzeti Színházunk ezt a régi pompás műsoradaraját, vidám részleteket egy zárt főhadnagyi életből. A zárt főhadnagyi Harry Liedtke és az adés-bűb, de azért vérszél mégis világn „szé-let” a szépséges Lil Dazover, Szerelm, a társai, a társai reglona, kaszárnyaraját, a regnáló boldogság motívumai élednek föl újra ezen a filmen, amely bizonyára újra megdöbögött a az ifjú szíveket. Hiszen, ha mi még is örögödtünk egy kislit, bakikok még mindig vannak...

Aki biztosan nem őrözik az erkölcsvédelmi rendelkezésbe

A sok port fölvert erkölcsvédelmi rendelkezésről már sokmindent ki emondta a véleményét, csak még a csöndes, komoly, hallgatag férfiek nézetét felejtették el kikérni a lapok tudósítói. Azonban azt hiszem, hogy itt lábra ferdülnének. Az emberiségnek ez a kategóriája az.

DÉCSI-MOZI ~ URÁNIA

MODERN CAGLIOSTRO

URAM, ÖN MEGCSAL!

Joe May

A német filmgyártás és a német filmipar kezdő idejében lént föl Joe May neve. Egészen eredeti ötletekkel, egészen nagyvonalú témákkal foglalkozott és feleszének, Mia May-nak a színészi tudásával és művészetével együtt valóban nagy dolgokat produkált. Nevét igazán emlékeztetessé „A hindu siremlék” című munkájával tette, azzal a filmmel, amely a kinematográfia főmállása óta a legtöbb reprimt érte el az egész világon. Joe May szorgalmas, agilis ember volt egész működése alatt, de egy család tragédiája mintha derékon törté volna munkatiltását. Leánya, Eva May, amint ismeretes, öngyilkos lett és az öngyilkosság óta Joe May nem ment be a műtermekbe hosszú éveikig.

A film azonban olyan szerelm, amely „revient toujours”. Aki a filmművészetnek egyrészt szolgált, nem tud többé fölzsabadulni tőle. Joe May is visszatért ehhez az első igazi szerepléséhez és hosszú pihenés után megcsinálta a „Dagfin”-t, amely egyszerűségében, nagy koncepciójában fölér „A hindu siremlék”-kel, bár teljesen modern miliőben játszódik is le. Maga a nagystílű rendező filmjéről a következőket mondta:

— Amikor hosszú pihenés után újra kezdeni akartam a munkámat, nagyon óvatosan kerésgéltem a rendelkezéseimre álló témák között, és végre a „Dagfin” című regényt válogattam ki, mert ebben minden benne van, ami egy film-rendező érdekelhet. Erős karakterek, lebilincselő eszlekmények és igazalmas események. Színeszem és én magam úgy beleéltük magunkat a szerepekbe, hogy a sorsok, amelyek magunkat építettünk föl, elkaptak, fogyartartották és nem engedtek el. És ma, amikor a film készen van, az a kívánságom és óhajom, hogy a vásznonról beszéljen a publikumhoz az a sok érzés és hangulat, amely bennünket munkánk közben megfogott és eltöltött.

Wegener és Richter

A legrégebbi dramaturgiai fölfogás szerint minden probléma a jó és rossz harcra, sőt, ahol egy ember áll egy dráma középpontjában, ott belül, az ember lelkében folyik le a párvialdai a rossz és a jó között. Ezt a párvialdait írja meg minden tragédia czerinyi évek óta és ez a dramaturgiai fölfogás túltelt minden elavult dramaturgiai törvényét.

Joe May új filmjében, amelyel a modern „Hindu siremlék”-et alkotta meg, a jónak és a rossznak a szembeállítását és küzdelemnek nagyságát még azzal a személykiválasztással is aláfestette, ahogy a két szembenálló embert alakító színészi megválogatta. A jó ember Paul Richter, a „Niebelungok” Siegfriedja, míg a rossz ember nem más, mint Paul Wegener. Paul Richter nagyszerű férfiasága, nyílt tekintete és magas homloka valóban az egyenes és igazi férfi megtestesítője.

Wegener mongol-tatár koponyája, apró, de súlyos tekintetű szemei valóban érzékeltetik azt az emberi rosszasságot, amely romlás hoz mindenkire, akivel érintkezésbe jut. Wegener robusztus egyénisége alkalmas az önmagával meghasonlott, sikertelen kezdésbe belekerégszedett szívű ember alakjának megtestesítésére és a „Dagfin”-ban, ahol az érzéki szerelem hőse, alkalma van nagyszerű művészi eszközökkel kifejezésre juttatni az emberi rosszasság l'art pour l'art hőst.

Wegener alakja teszi a „Dagfin”-t igazán monumentális filmmé, különösen abban a kettős kontrasztban, amit egyik oldalán Paul Richternek, a szerelmes férfinak, másik oldalán Marcella Albaninak, a szerelmes asszonynak az alakja mutat igen clesen és erősen.

Paul Wegener és Paul Richter ma pillérei a német színészetnek és filmgyártásnak és pillérei annak a hatalmas filmépületnek, amelyet Joe May a „Dagfin”-ban emelt.

Dagfin

Lydia Boyson, a kontinens egyik legszebb asszonya, évek óta el szomorú életet hozza nem méltó férje, Axel Boyson mellett. Amikor a férfi azt az utolsó alkalom kísérletet teszi meg, hogy asszonyát Sabi Beynek, a török generálisnak a kezére játssza, Lydia otthagya őt és egy svájci idűlőhelyre szökök, hogy idejét legyógyítsa. Itt ismerkedik meg Dagfinnal, a csinos, elegáns fiatalemberrel, aki mint skitanár keresi a kenyerét, hogy tanulmányait folytathassa. Lydia és Dagfin egymásba szeretnek és a fiatal ember most már egy pillantásra sem miltatja Tillyt, aki a fiatal leányok halál-szerelmével szereti a fiatal sportembert.

Az idült Axel megérkezése zavarja meg. Axel kísérletben van Sabi Bey is, aki nem adta föl a reményt Lydia megszerzésére. Axel és Lydia között egy elhagyott helyen súlyos szóváltás folyik le, amely után Lydia hazatér a szállóba, Axelt pedig nemokára holtan találják az elhagyott helyen. Dagfin azt hiszi, hogy Lydia lehet a gyilkos és magára vállalja a bünt, iszont Lydia Dagfint tartja a gyilkosnak. Sabi Bey most alkalmasnak találja a helyzetet arra, hogy közbejelen. Fölajánlja Lydiának, hogy megmenti Dagfint és megcsököti, ha az asszony a felesége lesz. Lydia a retentó dilemmában nem tud más megoldást, mint azt, hogy igent mond Sabi Beynek és így menti meg Dagfint, aki valóban elutazik az ismeretlen messzeségbe...

Sabi Bey most már mind követelőzőbben lép föl, azonban Lydia rettenetes tusák árán, de visszatartja őt. A török körsere annyira mégis leajlód, hogy elkiséri őt Délnemzet-országban levő kastélyába, ahol azonban ismét Dagfinnal találkozik az asszony. Sabi Bey most már látja, hogy a sors ellen hiába küzd, mert get iszik, de halálós ágyán bovallja, hogy Lydiát valóban szerette és ő maga ölte meg Axelt. Dagfin és Lydia két ember halála árán eljut végre a boldogsághoz.

KÖZGAZDASÁG

„Mindenki ellenségem, aki bírálni mer!”

(A Reggel tudósítójától.) Csodálatos, milyen közömbös nyugalommal s milyen olympusi fölényvel halad el a magyar állami közigazgatás a panaszok és tiltakozások mellett, amelyek egyre sürőbb hullámokban zúdulnak feleje. **Míntha mindenki, aki bíráló szóval meri illetni a miniszteriális bürokráciának intézkedéseit, aki a nyomasztó és fölösleges terhek, a meddő igazgatási költségek, a fölöslegekkel operáló pénzügyi igazgatás ellen emeli szavát, számba nem vesző nyűgös gyermeket, vagy destruktív, a magyar állameszme aláakadásán dolgozó ellenség volna.**

Mindenki ellenségem, aki bírálni mer!
míntha ez volna a legújabb jelszava a magyar bürokráciának! Pedig a bíráló szavak ma már nem a kereskedőktől, iparosoktól, újságíróktól, a meglapuló városi lakosság képviselőitől származnak. Ma már nagybirtokosok, grófok, törzsökös családok szállították s derék, konzervatív érzelmű magyar urak tiltakoznak kétségbeesett szóval e rövidlátó politika ellen.

Hasztalan tiltakoznak, mert a közigazgatás karavánja halad tovább.

Útott közhelyként hangzik, hogy a magyar vámpolitika néhány ipari várur kedvéért sok-sokmillió pengő évi ártóbblettel terheli a magyar fogyasztókat, de kevés ember tudja, hogy a magyar gazdaságpolitika milyen terhekkel sújtja a magyar termelésnek legfontosabb ágát, a magyar mezőgazdaságot is. Amíg a gyáripar a termelés alapjait szolgáló nyersanyagot, pamutot, gyapjút, ércet vámentesen hozhatja be, addig a magyar mezőgazdaságnak legfontosabb termelési eszközeit olyan súlyos adók terhelik fölemelt s a háború előtt ismeretlen vámkok alakjában, amely adók megdrágítják a termelést, megkötik versenyképességét s nem hoznak más hasznot, csak egy-néhány aránylag kevés, legföllebb néhány száz főnyi munkással dolgozó iparvállalatnak.

A magyar mezőgazdaság ma a legmagasabb termelési költségekkel dolgozó európai östermelések egyike.

Drágává teszik a magyar vámkok, mert a magyar gazda ekéje, ásjója, petróleuma, ruhája, szegje, deszkája, minden számszáma és minden nyersanyaga többé kerül, mint a környező országokban. A mezőgazdasági termelés egyik legfontosabb eszköze, a szuperfoszfát, például a háború előtt vámentesen jött be az országba. Vámvédelem híján is éltek, virágoztak és nyereségeket mutattak ki a műtrágyagyárak.

Ma minden kiló szuperfoszfátot, amelyet a magyar gazda földjére kiszór, súlyos vámmal terheli és ez a vámvédelem körülbelül 17 milliárdjába kerül évente az országnak.

Igy azután nem is lehet esodálkozni azon, hogy amíg Magyarország szuperfoszfát-fogyasztása még mindig csak az európai méretekhez képest nem nagyon alacsony békefogyasztásnak 64%-át teszi ki, addig Franciaországban 24,5%, Olaszországban pedig 34%-kal haladta meg a békefogyasztást.

Igy fest a magyar többtermelési politika a valóság tükrében. Többtermelés a műtrágyafogyasztás megkötésével.

De nemcsak a műtrágyát, hanem a mai mechanikus munkaeszközökkel beltérjessé tett mezőgazdaság másik nélkülözhetetlen anyagát, a benzint és a petróleumot is megdrágítja a kormány, a mezőgazdasági érdekeltségek minden hangos tiltakozása ellenére. *Az eddigi 6,20 aránykoronás vámot 8 aránykoronára készítenek fölemelni, ami annyit jelent, hogy a külföldi gyárművek versenyképességükkel szemben és*

négy magyar iparvállalat a kormány jóvoltából évi 18 milliárd újabb nemzeti ajándékhoz fog jutni.

Ez azonban nemcsak annyit jelent, hogy a nemzeti jóvedelemnek ez a tekintélyes része jogosulatlanul jut négy nagytőkés zsebébe, ha-

nem jelenti a városi lakosság élmezőjének megdrágulását is, csak végig kell nézni a budapesti élmezőszerepeit, amelyeken már megjelent a termelés megdrágulásának árnyéka és a jövő nyáron e drágulás folytán csak újabb és fokozottabb nehézségek árán tudja a magyar östermelés terményeit elhelyezni.

Mind ez azonban hiábavaló és üres panaszkodás. Ahogy a magyar importőr, a magyar kereskedő nem tudja megértetni a magyar adóigazgatással, hogy a forgalmi adó minden cégszűrés fejlődésnek kerékeltetője, hogy a vámvédelemnek senki sem veszi hasznát, csak egymágy nagyiparos, úgy nem fogja a magyar mezőgazda sem megértetni azt, hogy

a mezőgazdasági termelés megdrágítása mesterséges és fölösleges vámvédelemmel nem gazdaságpolitika, hanem gazdasági öngyilkosság.

És ebben a helyzetben az a tragikomikus, hogy az egymásután következő, minden háború utáni parlamentáris képviselőtünk *tuinómában a mezőgazdaság képviselőiből állott, amely közömbös nyugalommal tűrte a városi lakosság és a kereskedelem guzsbacérését.* Az érc, amelyeket fölszabadítottak, ime, most már nálunknál is erősebbek és panaszaiakra ügyet sem vetve markolják meg most már a mezőgazdasági termelést is. *Ha Gadl Gástonnak egy tucat lársát lett volna, a műtrágyát és a benzint soha vámm alá vetni nem merték volna és a biztositási törvényjavaslat sem merészkedett volna soha a Ház elé.*

× **Bauxit.** Nemesak a budapesti főzsdén, hanem Berlinben vagy a nagy világtőzsdéken is ritkán akad olyan papirus, amely alig egy felvél alatt árfolyamát hatszáz százalékkal fokozta föl. Hiszen ez rendjén is volna, örülni is kéne annak, hogy van még Csonkamagyarországon iparvállalat, amely olyan hatalmas üzleti eredményekre vagy üzleti lehetőségekre tekinthet vissza, amelyek ezt az árfolyamemelkedést kiváltották. *Megmondandó és megjegyzendő esupán a következő: A Bauxit Trust részvényeinek emelkedése akkor kezdődött, amikor ez a társaság, amely a háború előtt jelentéktelen bihari telepeket aknáztá ki, egy igazán nevelésesen csekély összegért, 25.000 dollárért megszerezte a Balás-féle bakonyi zártkutalmányok egyrészt.* Az emelkedés második etappja pedig ahhoz a kormányváltáshoz fűződik, amely, bár csak most jutott a nyilvánosságra, elvben már hónapokkal ezelőtt el volt határozva, hogy a Bauxitnak megengedik 300 millió tonna érc kivitelét. Csak ezzel vált a Bauxit vállalkozása nyereséget ígérő üzlettel s ettől kezdve egyenes iramban törtek előre a vállalat részvényei a budapesti tőzsdén. Hogy a beavatottak sok pénz kereset, az nyilvánvaló; az a kérdés, hogy az árfolyamemelkedésnek az uraknak a jövő évi adóját, akik a Bauxit jelentékeny pakettjait tartják birtokukban, ez értékmelkedésnek megfelelően szabja-e meg, a második kérdés pedig a következő: Azok a zártkutalmányok, amelyek a múlt évben a Bauxit birtokába kerültek, a dunántúli bauxittelepeknek esupán 30-35%-át képezik. Nyilvánvaló, hogy a vállalat igrkezni fog a többi zártkutalmányokat is megszerezni, míhelyt kitátság nyílik arra, hogy a kormány a kiviteli kontingenst a megnagyobbodott termelésnek megfelelően föl fogja emelni. Ebbe a kontingensemelésbe azonban már a nagyobb nyilvánosság is beleszólása lesz. Mert ha azok az urak és vállalatok, akik a Bauxit részvényeit a birtokukban tartják, a kormány intézkedése következtében vagyonuk egy részének értékét meghalasztották, akkor joggal meg lehet tőlük követelni azt az áldozatot, hogy ennek a megnagyobbodott vagyonnak egy töredékén, ha már alumínium-gyárt nem is, de legalább nagyterjedelmű tímfoldkiválasztó telepet állítsanak föl. Mert az állam jóvoltából rengeteg milliókat keresni, de egy filléryi áldozatot nem hozni, talán még a mai Magyarországon sem megy!

× **Közvetmények a budapesti nemzetközi árumintavásár** olasz kiállítóinak és látogatóinak. Az olasz kormány hónapokkal ezelőtt úgy intézkedett, hogy olasz állampolgárok

csak a legkivételesebb esetekben kapjanak külföldre szóló utalvelet. Ezt a szigorú intézkedést a budapesti nemzetközi árumintavásár alkalmából utamodósították, hogy mindazok az olasz állampolgárok, akik a budapesti kiállításon részt akarnak venni, vagy meg akarják azt tekinteni, *mind a nehézség nélkül megkaphatják Magyarországra szóló utalveletet.* Nyilván az olasz magyar politikai és kereskedelmi kapcsolatok kinyúlására történt ez az intézkedés is, hogy az olasz kiállítókat áruik díjtalanul szállítsák haza az olasz országokba. A kiállító és látogatók pedig 30%-os kedvezményben részesültek a személyszállító vonatokon.

× **Angol-Magyar Bank Rt.** igazgatósága megállapította 1926. üzletév mérlegét, amely 11,6 milliárd K (928.220 P) tiszta nyereséggel zárul. Az előző 7,9 milliárd K-val (628.310 P-vel) szemben, Ebből osztalékként 8,3 milliárd K (712.364 P), minden 50 P n. e. részvény után 6 pengő (12%, a tavalyi 8%-kal szemben) fizetnek. Tartalékaiakra 259.450.900 K (68.636 P), a nyugalintalékra 625 millió K (65.000 P) fordítanak, a főmaradék 694 millió K (48.360 P) az 1927 számlájára visznek át. Tőkeemelést teljes sikerrel lebonyolították. A részvénytőke 12 millió P-re, tartalékai kb. 94 millió P-re, saját tőkéi 214 millió P-re emelkedtek. A mérleg főösszege egy-egy oldalán 891,5 milliárd K (71,2 millió P) az előző évi 661 milliárd K-val (53,1 millió P-vel) szemben. A betétállomány az előző évi 265 milliárd K-ról 21,2 millió P-ről) 47,7 milliárd K-ra (57,8 millió P-re) szaporodott, ami mintegy 80%-os emelkedésnek felel meg. A bank által kezelt idegen tőkék összege 719 milliárd K (57,3 millió P) az 1925. év végén kimutatott 489 milliárd K-val (39,1 millió P-vel) szemben. 1222 milliárd K (100,2 millió P) összegű váltót számláltak le (1925-ben 772 milliárd K). Az 1926. üzletévi eredményéből szerezte az intézet 57,3 milliárd K (4,6 millió P) bruttónyereséget ért el, amely összegből a tiszta kamatjövdelem 27,3 millió P (2,3 millió P), a nyereségek és jutalékok tétele a banküzletben 16,3 milliárd K (1,3 millió P) volt, az áruosztályok 30,1 milliárd K (32.000 P) nyereséget szolgáltatottak be, a házbérjövdelem 2,4 millió K (191.000 P) volt. Elhatározták a záloglevél- és kötvénykibocsátási üzlet fölvetését.

× **Magyar-Olasz Bank Rt.** 1926. évi mérlege jelentékeny emelkedést mutat. Idegen tőkék 38.568.580 Ft P-ről 63.799.339 Ft P-re emelkedtek; váltótárcá 34.771.715 Ft P-re; adósok tétele 30.538.74 Ft P-re. Uj befizetés a mérleg oldalán a dollárértékű jelzálogkölcsönök 4.592.171,30 P-vel, a passzív oldalon az engedélyezett ily dollárkölcsönök 2.736.615,82 P. Tiszta nyereség 1.250.993,90 P, ami a 10.800.000 P részvénytőké 11,58% kamatoztatásának felel meg. A kamatjövdelem 1.964.347,27 P-vel, a jutalékok 84.508,82 P-vel (819.856,34 P), a nyereség értékpapírokon, külföldi értékek, em. éth. 979.082,04 P-vel (827.952,28 P), a házbérjövdelem 118.558,37 P-vel (108.300,57 P), a tisztviselők és alkalmazottak illetményei 1.281.393,74 P-vel (1.456.908,48 P) szerepelnek. A nyereségből részvényenként 4,- P 8% (1925-ben 6%) osztalékok fizetnek.

× **A Magyar-Cseh Iparbank Rt. mérlegének** 496.944,78 K (6.211.809,750 K) a nyeresége. Osztalékok minden évszert részvény után 2 P (13,33% kamatozás); tartalékaiakra 60.000 P (1.000.000,000 K); tisztviselői segélyalapra 8000 P (100.000,000 K).

× **Nemzeti Takarékpénztár és Bank Rt.** igazgatósága közléseinek indítványozza, hogy 1926. évi 1.764.502,07 K (111.160,10 P) nyereségből 25,2 arányban évszert részvényre 2,50 P = 10% osztalék fizetessék az előző 2 P-vel szemben. A közlések az alapított 800.000 P-ről 1.200.000 P-re emelt és az összes új részvények elővételi jogot 2:1 arányban a régi részvényeseknek ajánlja föl.

× **„Mercur” Váltóüzleti Rt.** Budapest, a forgalomhozott hírekkel ellentétben közli, hogy Berger Már vezérigazgató kiválaszt az intézet kebeléből teljesen barátságos megközelítés alapján, kizárólag személyi okokból történt. Minden ehhez fűzött kompromit épp úgy, mint egy más intézméleti kapcsolatos fuzió híreik, nem felelnek meg a valóságnak. A budapesti „Mercur” további vezetésében semmiféle változás nem fog beállni.

Nincs énnekem semmi bajom

Ha Palma van a sarkamon. Vigan járom a világot Nem ismerek fáradságot

Brilliansokat, gyöngyöket

és régi ézüsttárgyakat Schmelzer Benő Károly-kürt 28. sz. (Közlelési úrtérben Vásártól) Pesti városbáz főkapunál

Tungstam

A BEVÁLT IZZÓLAMPÁ

Nem nőszülök!

a sorozatos előadások **utolsó hete** a **Vigszínházban**

